

ДЕКЕМВРИ 31, 2018

**ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НОВА
ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ**
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

УЛ. 1737 БР. 32, 1000 СКОПЈЕ

Содржина

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	6
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	10
Извештај за парични текови	13
Извештај за промени во капиталот	15
Белешки кон финансиските извештаи	16
Прилог 1-Годишна сметка	
Прилог 2-Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на
НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

Grant Thornton DOO
Sv. Kiril i Metodij 52b-1/20
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (0)2 3214 700
F +389 (0)2 3214 710
E Contact@mk.gt.com
www.grantthornton.mk

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2018 година и Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 6 до 62.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е обелоденето во белешка 7 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, Друштвото има евидентирано градежни објекти во износ од 127.421.676 денари и 130.880.794 денари соодветно. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, предходниот ревизор идентификувал дека на 31 декември 2017 година Друштвото извршило проценка на дел од градежните објекти и административни канцеларии врз основа на која, вредноста по м2 е значително повисока во однос на актуелната набавна вредност по м2 споредена со последната набавка во истата зграда настаната во текот на месец декември 2017 година. Како резултат на тоа, вредноста на имотот и ревалоризационите резерви на Друштвото на 31 декември 2017 година се преценети за 26.796.250 денари. Во текот на нашата ревизија не е доставена дополнителна документација, ниту е извршена корекција во финансиските извештаи, следствено, вредноста на имотот и ревалоризационите резерви на Друштвото на 31 декември 2018 година се преценети за 26.796.250 денари.

Понатаму, во придружните финансиски извештаи недостасуваат обелоденувања за методите и значајните претпоставки применети при проценувањето на објективните вредности на градежните објекти, како и за сметководствената вредност на градежните објекти доколку истите се признаени по трошочен модел.

2. Како што е обелоденето во белешка 10 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година, салдото на побарувањата на Друштвото изнесуваат 85.661.241 денари. Вклучено во овие побарувања, Друштвото има евидентирано побарување за аванси во износ од 3.540.000 денари, кое се однесува на склучен договор за услуги во текот на 2018 година, врз основа на кој Друштвото исплатило аванс. Нам не ни беше доставена соодветна поткрепувачка документација за да можеме да ја утврдиме намената и постоењето на исплатениот аванс. Следствено, не бевме во можност да утврдиме дали е потребна корекција на евидентираната вредност на ова побарување на датумот на известување.
3. Како што е обелоденето во белешка 13 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото има евидентирано одложени трошоци за стекнување во износ од 48.931.882 денари. Врз основа на спроведените ревизорски процедури, идентификуваме дека одложените трошоци за стекнување на 31 декември 2018 година се преценети за износ од 1.758.242 денари, додека трошоците за стекнување евидентирани во белешка 23 и загубата за годината што тогаш заврши се потценети за истиот износ.

4. Како што е обелоденето во белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото има евидентирано бруто резерви за штети во износ од 258.690.569 денари. Врз основа на спроведената независна ревизија на проценка на резервите за штети, идентификувавме дека резервата за штети е потценета за износ од 50.000.000 денари. Следствено, за годината која заврши на 31 декември 2018 година бруто резервите за штети, како и загубата за годината што тогаш заврши се подценети за износ од 50.000.000 денари. Мислењето на предходниот ревизор за годината што завршува на 31 декември 2017 година исто така беше модифицирано поради можните ефекти на потребни дополнителни корекции во однос на резервите за штети.
5. Како што е понатаму обелоденето во белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото има евидентирано бруто резерви за преносни премии во износ од 156.521.738 денари. Со состојба на 31 декември 2018 година, во тестот за соодветноста на обврските („ЛАТ“) на резервите за преносни премии направен од страна на Друштвото, не се земени во предвид сите трошоци потребни при проектирање на идните парични текови од договорите за осигурување. Ваквиот начин на пресметка претставува отстапување од сметководствените стандарди во примена и ние не можевме да стекнеме разумно уверување за адекватноста на претпоставките употребени од страна на раководството за исклучување на овие трошоци од ЛАТ тестот. Врз основа на нашите сопствени проценки идентификувавме дека со состојба на 31 декември 2018 година резервите за преносни премии се потценети за износ од 10.460.000 денари.
6. Како што е обелоденето во белешка 27 кон придружните финансиски извештаи, за годината која заврши на 31 декември 2018 година, Друштвото има евидентирано дополнително утврдени трошоци од минати години во вкупен износ од 7.360.068 денари. Дел од овие трошоци во износ од 3.876.604 денари се однесуваат на трошоци кои се настанати во предходни периоди. Ваквиот пристап на евидентирање на трошоци од минати години не е во согласност со МСС 8 Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки кој бара корекцијата да биде извршена ретроактивно, во првиот сет на финансиски извештаи кои се одобрени за издавање откако тие ќе бидат откриени со повторно прикажување на споредбените износи за претходниот презентирани период во кој настанала грешката. Следствено, со состојба на и за годината кој завршува на 31 декември 2018 година трошоците и загубата се надценети, а акумулираните загуби се потценети за износ од 3.876.604 денари.
7. Како што е обелоденето во белешка 30 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година против Друштвото се покренати судски спорови во вкупен износ од 15.422.730 денари. Врз основа на информациите доставени од страна на Друштвото, очекуваниот исход, за дел од судските спорови во висина од 12.221.934 денари е негативен. Со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото нема евидентирано резервација по основ на судските спорови наведени погоре. Следствено, со состојба на и за годината кој завршува на 31 декември 2018 година резервациите за судски спорови, трошоците и загубата се потценети за износ од 12.221.934 денари.

Мислење со резерва

Наше мислење е дека, освен за ефектите од точките 1, 3, 4, 5, 6 и 7 и можните ефекти од точка 2 врз финансиските извештаи на прашањата дискутирани во поглавјето „Основа за мислење со резерва“, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје, со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2018 година, подготвени во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

Нагласок врз одредени прашања

1. Како што е обелоденето во белешка 31 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година, капиталот на Друштвото според пресметката на капиталот (образец КС) изнесува 45.247.031 денари, односно 735.784 евра сметано по важечкиот курс на еврото на 31 декември 2018 година и не го исполнува законски пропишаниот минимум од 3.000.000 евра во однос на гарантниот фонд, како што е пропишано во член 77 од Законот за супервизија на осигурувањето, односно Друштвото има недостаток на капитал во однос на Гарантниот Фонд во износ од 139.517.569 денари.
2. Како што е понатаму обелоденето во белешката 31 кон придружните финансиски извештаи, согласно член 86 од Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е должно да вложува средства во висина еднаква на вредноста на техничките резерви. Со состојба на 31 декември 2018 година, вложените средства за покривање на техничките резерви се помали од вредноста на техничките резерви за износ од 116.983.630 денари.
3. Како што е понатаму обелоденето во белешката 31 кон придружните финансиски извештаи, согласно член 75 од Законот за супервизија за осигурување, Друштвото е должно да го одржува капиталот на Друштвото барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност. Со состојба на 31 декември 2018 година, капиталот на Друштвото е помал од потребното ниво на маргина на солвентност за износ од 12.808.266 денари.
4. Како што е понатаму обелоденето во белешката 31 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2018 година, Друштвото вложило 282% од средствата од капитал во недвижности, што не е во согласност со член 73 став (2), точка 1) од Закон за супервизија на осигурување, кој бара Друштвото за осигурување да вложува најмногу до 60% од капиталот во недвижности, како и капитално вложувања во други друштва за осигурување, финансиски институции и други правни лица.

Последователно, на 12 февруари 2019 година, новиот акционер на Друштвото со Одлука за зголемување на капиталот на Друштвото за нови 300.000 обични акции изврши уплата на дополнителни 3.000.000 евра со што Друштвото се усогласи со точките 1, 2, и 3 од поглавјето „Нагласок врз одредени прашања“. Евентуалните корекции, како резултат на ефектите врз финансиските извештаи од прашањата дискутирани во параграфите „Основа за воздржување од мислење“, можат да влијаат на пресметката на капиталот на Друштвото на 31 декември 2018 година и на останатите законски барања наведени во точките 1, 2, 3, и 4 во ова поглавје.

Како што е обелоденето во белешка 33 кон придружните финансиски извештаи, на 5 март 2019 година, Друштвото го промени својот назив во Друштво за осигурување Халк Осигурување АД Скопје.

Нашето мислење не е дополнително квалификувано во однос на горенаведените прашања.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2017 година се ревидирани од друг ревизор кој во својот извештај од 30 април 2018 година изразил воздржување од мислење.

Извештај за други правни и регулаторни барања

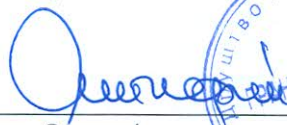
Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2018 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2018, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (А) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски податоци објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018 година.

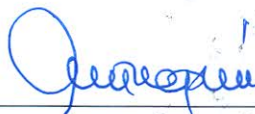
Скопје,

30 април 2019 година

Грант Торнтон ДОО, Скопје

Сузана Ставриќ
Управител

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

**Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)
 На 31 декември 2018 година**

		во денари	
	Број на белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
АКТИВА			
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	6	931.915	1.148.816
1. Гудвил		-	-
2. Останати нематеријални средства		931.915	1.148.816
B. ВЛОЖУВАЊА		420.682.185	468.309.198
ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА			
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	7	127.421.676	130.880.794
1.1 Земјиште		127.421.676	130.880.794
1.2 Градежни објекти		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста		127.421.676	130.880.794
2.1 Земјиште		-	-
2.2 Градежни објекти		-	-
2.3 Останати материјални средства		-	-
ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ		11.926.692	12.271.600
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	11.926.692	12.271.600
ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА	9	281.333.817	325.156.804
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување		104.768.986	123.934.842
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		104.768.986	123.934.842
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови		-	-
3. Финансиски вложувања за тргување		12.512.071	43.771.728
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови		12.512.071	43.771.728
4. Депозити, заеми и останати пласмани		164.052.760	157.450.234
4.1 Дадени депозити		162.800.000	156.300.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	-
4.3 останати заеми		-	-
4.4 Останати пласмани		1.252.760	1.150.234
5. Деривативни финансиски инструменти		-	-
ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)	Број на белешка	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	15	13.145.315	-
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија			-
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва			-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети		13.145.315	-
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти			-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквализационата резерва			-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви			-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот			-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)			-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА		1.255.474	1.255.474
1. Одложени даночни средства		-	-
2. Тековни даночни средства		1.255.474	1.255.474
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	10	85.661.241	59.231.521
ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ		57.144.900	40.479.045
1. Побарувања од осигуреници		45.552.766	34.654.295
2. Побарувања од посредници		11.592.134	5.824.750
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	-
ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		11.966.436	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		11.966.436	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		-	-
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА		16.549.905	18.752.476
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		11.843.778	14.359.017
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања		549.817	778.209
3. Останати побарувања		4.156.310	3.615.250
ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА		10.686.074	9.106.354
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ)	11	4.832.026	3.424.857
1. Опрема		4.832.026	3.424.857
2. Останати материјални средства		-	-
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	12	5.002.305	4.811.367
1. Парични средства во банка		4.971.477	4.811.153
2. Парични средства во благајна		30.828	214
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти		-	-
ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР		851.743	870.130
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА		48.931.882	48.744.075
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини			-
2. Одложени трошоци на стекнување	13	48.931.882	48.744.075
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		-	-
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ		-	-
С. ВКУПНА АКТИВА		581.294.086	587.795.438
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА		40.589.006	37.428.019

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)	Број на белешка	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	14	46.178.946	145.337.506
ЗАПИШАН КАПИТАЛ		214.881.483	214.881.483
1. Запишан капитал од обични акции		214.881.483	214.881.483
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал		-	-
ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ		-	-
РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА		42.384.047	42.384.047
1. Материјални средства		42.384.047	42.384.047
2. Финансиски вложувања		-	-
3. Останати ревалоризациони резерви		-	-
РЕЗЕРВИ		-	-
1. Законски резерви		-	-
2. Статутарни резерви		-	-
3. Резерви за сопствени акции		-	-
4. Откупени сопствени акции		-	-
5 Останати резерви		-	-
НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА		-	-
ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА		111.928.024	88.241.099
ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		-	-
ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД		99.158.560	23.686.925
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	15	415.212.307	371.268.584
Бруто резерви за преносни премии		156.521.738	153.222.668
Бруто математичка резерва		-	-
Бруто резерви за штети		258.690.569	218.045.916
Бруто резерви за бонуси и попусти		-	-
Бруто еквализациона резерва		-	-
Бруто останати технички резерви		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ		373.790	373.790
1. Резерви за вработени		-	-
2. Останати резерви		373.790	373.790
Ѓ.ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ		309.155	68.309
1. Одложени даночни обврски		-	-
2. Тековни даночни обврски		309.155	68.309
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
Ж. ОБВРСКИ	16	118.314.766	69.518.937
ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ		28.026.533	15.027.440
1. Обврски спрема осигуреници		28.026.533	15.027.440
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	-
ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ		32.371.120	7.664.397
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување		32.371.120	7.664.397
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување		-	-

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)

	Број на белешка	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
ОСТАНАТИ ОБВРСКИ		57.917.113	46.827.100
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		9.573.393	3.854.453
2. Обврски по основ на финансиски вложувања		22.863.862	25.522.500
3. Останати обврски		25.479.858	17.450.147
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА		905.122	1.228.312
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА		581.294.086	587.795.438
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА		40.589.005	37.428.019

Овие финансиски извештаи се разгледани и одобрени од Одбор на директори на Друштвото на 28 февруари 2019 година.

Потпишани во име на Друштвото од:

Суат Инан
 Главен извршен директор

Славчо Таушанов
 Извршен директор

Дритон Емини
 Директор на сектор за финансии

**Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)
 За годината што завршува на 31 декември 2018 година**

	Број на белешка	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		317.778.284	370.864.621
ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)	17	305.106.514	308.404.279
1. Бруто полисирана премија за осигурување		344.200.280	313.187.284
2. Бруто полисирана премија за соосигурување		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија		(35.794.696)	(10.932.244)
6. Промена во бруто резервата за преносна премија		(3.299.070)	6.149.239
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување		-	-
ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	18	5.129.384	7.634.130
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		-	-
2.1 Приходи од наемнини		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		-	-
3. Приходи од камати		4.263.442	6.909.212
4. Позитивни курсни разлики		305.600	20.178
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)		560.342	689.227
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка		-	15.513
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		-	15.513
6.3 Останати финансиски вложувања		-	-
7. Останати приходи од вложувања		-	-
ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		2.786.437	-
ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	19	3.956.633	7.112.904
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	20	799.316	47.713.308
РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		416.936.844	394.551.546
НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)	21	200.403.620	210.070.189
1. Бруто исплатени штети		190.063.438	163.319.094
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		(5.192.720)	(5.852.638)
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија		(11.966.436)	-
5. Промени во бруто резервите за штети		40.644.653	52.603.733
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување		(13.145.315)	-
ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување		-	-
2.1 Промени во бруто еквализационата резерва		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)	Број на белешка	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување		-	-
ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување		-	-
ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ		964.982	981.640
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)		211.560	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	22	753.422	981.640
НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО		174.978.874	162.819.477
1. Трошоци за стекнување	23	108.576.652	97.356.169
1.1 Провизија		29.560.330	35.323.704
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа		28.127.053	25.421.233
1.3 Останати трошоци за стекнување		51.077.076	39.041.346
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)		(187.807)	(2.430.114)
2. Административни трошоци	24	66.402.222	65.463.308
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста		6.430.677	5.759.244
2.2 Трошоци за вработените		22.512.591	32.462.096
2.2.1 Плати и надоместоци		14.461.831	21.611.579
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата		1.122.404	1.765.383
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување		5.718.214	7.896.433
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени		1.210.142	1.188.701
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки		2.534.787	1.341.909
2.4 Останати административни трошоци		34.924.098	25.900.059
2.4.1 Трошоци за услуги		21.234.273	17.129.636
2.4.2 Материјални трошоци		4.038.411	3.888.959
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето		9.651.414	4.881.464
ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА		1.243.428	123.260
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		-	-
2. Трошоци за камати		1.118.432	-
3. Негативни курсни разлики		124.996	123.260
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања		-	-
6. Останати трошоци од вложувања		-	-
ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	25	23.532.188	22.465.056
1. Трошоци за превентива		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување		23.532.188	22.465.056
ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	26	3.344.910	(5.631.615)

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)	Број на белешка	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
		2018	2017
ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	27	12.468.842	3.723.539
ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ		-	-
ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ		99.158.560	23.686.925
ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	28	-	-
ОДЛОЖЕН ДАНОК		-	-
ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ		-	-
ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ		99.158.560	23.686.925

Извештај за парични текови

	Број на белешка	Тековна деловна година 2018	во денари Претходна деловна година 2017
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		366.999.202	368.528.919
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси		321.394.939	313.977.274
2. Премија за реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети		-	-
4. Примени камати од работи на осигурување		-	-
5. Останати приливи од деловни активности		45.604.263	54.551.645
ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		(408.041.652)	(374.345.339)
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси		(181.163.067)	(163.478.630)
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија		(11.086.913)	(10.955.937)
4. Надоместоци и други лични расходи		(49.429.502)	(58.128.826)
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување		(24.243.881)	(33.927.002)
6. Платени камати		(1.103.850)	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки		(5.956.149)	(5.199.016)
8. Останати одливи од редовни активности		(135.058.290)	(102.655.928)
НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		41.042.450	5.816.420
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		475.705.174	457.443.521
1. Приливи по основ на нематеријални средства		-	-
2. Приливи по основ на материјални средства		-	8.294.557
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		404.908	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		127.312.989	146.930.980
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани		342.857.893	294.583.854
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Приливи од камати		5.129.384	7.634.130
ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		(431.813.148)	(450.632.430)
1. Одливи по основ на нематеријални средства		(311.472)	(205.377)
2. Одливи по основ на материјални средства		(3.850.353)	(32.086.223)
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		(60.000)	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		(108.147.133)	(130.495.703)
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани		(318.200.762)	(287.845.127)
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Одливи од камати		(1.243.428)	-
НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		43.892.026	6.811.091
НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА		-	-
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал		-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми		-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски		-	-

	Број на белешка	Тековна деловна година 2018	во денари Претходна деловна година 2017
ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		(2.658.638)	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски		(2.658.638)	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции		-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда		-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		-	-
НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		(2.658.638)	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ		842.704.376	825.972.440
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ		(842.513.438)	(824.977.769)
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ		190.938	994.671
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ		-	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД		4.811.367	3.816.696
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ		-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД		5.002.305	4.811.367

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018
Извештај за промени во капиталот

во денари

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупен и сопствени акции	Ревалоризацион резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +)/ загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(79.998.419)	(8.242.680)	142.228.181
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	15.587.797	(79.998.419)	(8.242.680)	142.228.181
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.686.925)	3.109.325
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.686.925)	(23.686.925)
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	26.796.250	-	-	26.796.250
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	26.796.250	-	-	26.796.250
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8.242.680)	8.242.680	-
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	42.384.047	(88.241.099)	(23.686.925)	145.337.506
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	42.384.047	(88.241.099)	(23.686.925)	145.337.506
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	42.384.047	(88.241.099)	(23.686.925)	145.337.506
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(99.158.560)	(99.158.560)
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(99.158.560)	(99.158.560)
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(23.686.925)	23.686.925	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	214.881.483	-	-	-	-	-	-	-	42.384.047	(111.928.024)	(99.158.560)	46.178.946

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Друштвото за осигурување Нова Осигурување АД, Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија во април 2007 година, со седиште на ул. "1737" бр. 32, влез 1, локал 45 (Палата ЗУМ), 1000 Скопје.

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, односно 315,000 обични акции во сопственост на Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД се продадени на Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт Скопје, при што со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи, и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт Скопје, со седиште на ул. Славеј Планина бр. 4А 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на адреса ул. Џорџ В. Буш бр. 10 Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

Друштвото е регистрирано за вршење на 11 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување на моторни возила, имот и одговорност кон трети лица. Друштвото ги врши своите активности на територија на Република Македонија и со состојба на 31 декември 2018 година вработува 120 лица (2017: 120 лица).

На 02.02.2018 година Друштвото го промени својот назив во Друштво за осигурување Нова осигурување АД Скопје. На 01.03.2018 година, Друштвото го промени системот на управување од двостепен во едностепен систем на управување. Претходно двостепениот систем на управување на Друштвото се состоеше од два органи и тоа Управен и Надзорен одбор. Во едностепениот систем на управување, единствен орган кој управува со Друштвото е Одборот на директори.

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовка на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Друштвото се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за финансиско известување согласно Правилникот за водење на сметководство, Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, како и интерните правилници на Друштвото. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник број 28/2004 со измените 84/2005....192/2015, 6/16, 30/16, 61/2016 и 120/2018), Закон за супервизија на осигурување, Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010. 141/2013 и 61/2016), и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013 и 61/2016).

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември, 2018 и 2017 година.

Основи за подготовка (продолжува)

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во апсолутни износи во македонски Денари. Известувачка и функционална валута на Друштвото е македонски Денар (МКД).

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност освен за земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста кои што се мерат по објективна вредност.

Онаму каде што е неопходно, презентацијата за претходна година е прилагодена согласно промените на тековната година.

2.2 Принцип на континуитет

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката на континуитет. Во проценката на соодветноста на претпоставката на континуитет, ние ги земавме во предвид сите релевантни информации во период од најмалку дванаесет месеци од датумот на овој извештај. Натамошното работење на Друштвото ќе зависи исклучиво од намерата на основачите финансиски да го поддржат во остварувањето на оперативната активност на Друштвото. Раководството на Друштвото веруваше дека доминантниот основач има намера да продолжи да го поддржува работењето на Друштвото во наредниот период од најмалку дванаесет месеци по датумот на известување на 31 декември 2017 година. Поткрепа по претпоставката за континуитет, Раководството наоѓа со реализација на договорените активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегување на нов сериозен Акционер на Друштвото, Халк банка АД Скопје како единствен Акционер на 100% од Капиталот на Друштвото во почетокот на 2019 година и што е поважно за работењето на Друштвото во наредниот период е зголемувањето на Основната главнина на Друштвото, односно уплатата на 3 милиони Евра од страна на Единствениот Акционер на Друштвото.

Земајќи ги во предвид сите овие факти, раководството на Друштвото верува дека употребата на принципот на континуитет е соодветна во подготовката на финансиските извештаи и дека нема материјална неизвесност што може да предизвика сомневање во врска со способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од Раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги предвид околностите и претставуваат основа за донесување на судови за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во – Белешка 3.

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиската состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат.

Официјалните девизни курсеви важечки на 31 декември кои беа применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

Валута	31.12.2018 – МКД	31.12.2017 - МКД
1 EUR	61.4950	61.4907

2.5 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се однесуваат на набавен софтвер за потребите на Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење од денот кога се расположливи за употреба. Корисниот век на употреба на нематеријалните средства во 2018 и 2017 година изнесува 4 години.

2.6 Материјални средства

Признавање и мерење

Материјалните средства се состојат од недвижности и опрема. Недвижностите се евидентирани според нивната ревалоризирана вредност, утврдена по пат на процена извршена од независен овластен проценител, намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби по оштетувања, доколку постојат. Зголемувањето на евидентираната вредност на недвижностите поради ревалоризацијата е признаено во корист на ревалоризационите резерви во рамките на капиталот на Друштвото. Кога овие средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на задржаната добивка за периодот. Сите останати ставки на материјални средства се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради оштетување, доколку постојат.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат на нето основа како "останати приходи" од дејноста во добивките и загубите.

Материјални средства (продолжува)

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува.

Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во тековните добивки и загуби како трошоци како што настануваат.

Депрецијација

Депрецијацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Компјутери	4 години
Мебел и опрема	5 години
Моторни возила	4 години

Методите на депрецијација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

2.7 Обезвреднување на нефинансиски средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Друштвото, се разгледуваат на секој датум на известување со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба кои што во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата. Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минатите периоди се проценува на секој датум на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради обезвреднување.

2.8 Финансиски инструменти

Класификација на финансиските средства

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски инструменти по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргува или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, Друштвото ги има класифицирано уделите од инвестициски фондови во оваа категорија, односно како финансиски вложувања за тргување.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, финансиските средства кои се чуваат до доспевање на Друштвото се состојат од вложувања во државни записи.

Кредити и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното вложување. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, кредитите и побарувањата се состојат од пари и парични еквиваленти, побарувања од осигуреници и останати побарувања, орочени депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувања во заеднички контролирани ентитети.

Вложувања расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

Класификација на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски кон реосигурители, обврски по основ на осигурување, обврски по основ на финансиски вложувања и останати обврски.

Обврските кон реосигурители, обврските по основ на осигурување, обврски по основ на финансиски вложувања и останатите обврски се евидентираат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава кредитите и побарувањата на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски (вклучувајќи ги и финансиските средства и обврски по објективна вредност преку добивки и загуби) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство.

Отпис на финансиските средства

Друштвото ги отпишува финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Финансиски инструменти (продолжува)

Доколку на пренесените финансиски средства или обврски Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги отпишува финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Последователно мерење на финансиските средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба. Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на известување. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2.9 Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Друштвото редовно врши вреднување на ставките од Билансот на состојба (Извештајот за финансиска состојба) согласно Правилникот за вреднување на ставките од Билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Законот за трговски друштва и согласно Правилникот за водење сметководство. Друштвото ги класифицира своите побарувања по основ на премија за осигурување, како и побарувањата по основ на регрес, во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето и останати побарувања. Врз основа на таа класификација, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност - Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
A	До 30 дена	0%
Б	Од 31 до 60 дена	10% - 30%
В	Од 61 до 120 дена	31% - 50%
Г	Од 121 до 270 дена	51% - 70%
Д	Од 271 до 365 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 365 дена	100%

Во 2018 и 2017 година Друштвото ги користи пониските стапки за исправка на вредноста според периодот на доцнење на исплатата на обврската од страна на должникот.

Исправка на вредноста во однос на побарувањата од правни лица против кои е покрената стечајна постапка е признаена во износ од 100% од вредноста на побарувањето. Понатаму, Друштвото врши поединечна проценка на тужените побарувања и доколку постои објективен доказ за нивно обезвреднување признава траен отпис.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, призната во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира низ билансот на успех, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.10 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на доспевање пократок од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

2.11 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашното законодавство. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во тековните добивки и загуби.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна законска или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.12 Тековен и одложен даночен расход

Согласно Законот за данокот на добивка („Службен весник на РМ“, бр. 112/14 од 25.07.2014, 129/15 од 31.07.2015 и бр.23 од 18.02.2016 година) за утврдување на данокот на добивка за деловната 2018 година, основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник, во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и искажана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходи од камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, репрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на трошоци од работен однос над утврдените износи и сл). Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Во периодот од 1 јануари 2009 година до 31 декември 2013 година, друштвата не требаа да плаќаат данок на добивката пред оданочување, се додека таа не се дистрибуира во форма на дивиденди или друга форма на распределба на добивката. Ако дивидендата, која произлегува од добивката генерирана во периодот 2009 – 2013 е исплатена, 10% данок ќе се плаќа во моментот на исплата на дивидендата, без оглед на тоа дали е во паричен или непаричен облик. Со оглед на тоа дека данокот произлегува од акумулираната добивка, таквиот данок се признава во капиталот.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2018 година и 2017 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат времените разлики на овие датуми.

2.13 Наем

Утврдувањето дали еден договор претставува или содржи наем се базира на суштината на договорот во зависност дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како наемопримач

Финансискиот наем кој на Друштвото суштински му ги пренесуваат ризиците и бенефитите поврзани за сопственост на предметот на наем се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по објективна вредност на возилото/опремата кое е предмет на наем или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Плаќањата за наемот се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на обврските за наемот со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот.

2.14 Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиска состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои содржат економски користи од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирањата за неповолни договори се признаваат кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската од сегашната вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има, загуба од обезвреднување на средствата поврзани со тој договор.

2.15 Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Трошоците директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот.

Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

Резерви

Резервите кои се состојат од задолжителни и ревалоризациони резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото и врз основа на извршена проценка на градежните објекти од страна на овластен проценител.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

2.16 Приходи

Заработени премии од договори за осигурување

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци по основ на премии.

Приходи од вложувања

Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати, кои се признаваат земајќи го во предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка.

Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување со лизгачка скала и договорена провизија, како и приходи од провизии по основ решавање на услужни штети. Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

2.16 Расходи

Трошоци за запишани премии

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни и индиректни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти, брокери и останати дистрибутивни канали како и останати трошоци вклучени во продажбата.

Трошоци за стекнување

Трошоци за стекнување на полиси за осигурување опфаќаат плати на вработени, провизија за агенти и брокери, трошоци за печатење на полиси и други трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување. Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување кои настануваат во периодот на известување, се разграничуваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

Трошоци за бонуси и попусти

Трошоците за бонуси претставуваат трошоци за постигнат добар технички резултат согласно условите во склучените договори за осигурување.

Трошоците за попусти ги опфаќаат комерцијалните попусти поради остварена добра деловна соработка и попустите за плаќање во рок согласно склучениот договор за осигурување. Покрај овие попусти, овие трошоци ги опфаќаат и трошоците за одобрени попусти кои произлегуваат од склучени договори за лојалност (договори каде договорувачот се обврзува дека во период од три години ќе ги обновува договорите за осигурување). Одобрените попусти по овие договори се признаваат согласно периодот на признавање на приходот од премија односно согласно траењето на скаденцата на овие договори за осигурување.

Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во добивките и загубите според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во добивките и загубите како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

2.17 Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот.

Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Класификација на договори за осигурување (продолжува)

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

2.18 Договори за осигурување

Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпортис. Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпортис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегирани за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настани, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираните износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го евидентира соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување, кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Договори за осигурување (продолжува)

Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во добивките и загубите во периодот кога премијата од реосигурување доспева. Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување. На секој датум на известување се проценува безвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за запишани премии вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректните трошоци, како на пример административните трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите. Одложените трошоци за запишани премии се амортизираат низ периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните маржи во приходите од поврзаните договори. Стапката на амортизација е конзистентна со појавувањето на таквите маржи. Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за запишани премии претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на известување.

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската за резервите за преносни премии се прават за да се утврди дали резервите за преносни премии по договорите за осигурување се доволни за подмирување на обврските во наредниот пресметковен период кои ќе произлезат од очекувани идни штети и очекувани идни трошоци за штети.

Недостатокот се признава во добивките и загубите за тековната година. При пресметката се користи претпоставка за непроменет развој на штети во наредниот пресметковен период.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

2.19 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

- а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;
- б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;
- в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице.

Поврзани лица се сметаат и лица кои се поврзани:

- а) како членови на потесно семејство;
- б) како членови на орган на управување, надзорен орган или прокурист, како и членови на нивното потесно семејство;
- в) како лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;
- г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;
- д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани.

2.20 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во Белешката 4 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на известување се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови. Во почетните години на работењето на Друштвото во недостиг на информации за правење на реални проценки за развојот на штетите, Друштвото користи повнимателни претпоставки.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (Incurred but not reported - IBNR) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите;

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на известување.

Општи договори за осигурување (продолжува)

Методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби;

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за време траењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднувањето на спорни побарувања се мери врз основа на проценка на ризик од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски, применувајќи ги релевантните одлуки на Раководството. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување на спорните побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање на клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на паричните средства.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

4.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување
Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при доспевање ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Реосигурувањето Друштвото го извршува со склучување на договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува на Друштвото соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Усогласеност на средства и обврски (продолжува)

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви: усогласувањето на средствата со обврските:

Усогласување на средствата со обврските	2018	2017
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки (1)	5.002.305	4.811.367
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ (2)	162.800.000	156.300.000
Хартии од вредност издадени од НБРМ (3)	104.768.986	123.934.842
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	12.512.071	43.771.728
Вкупно:	285.083.362	328.817.937

Вкупно нето технички резерви		
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	156.521.738	153.222.668
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	245.545.254	218.045.916
Вкупно:	402.066.992	371.268.584
Усогласеност на средствата и обврските	(116.983.630)	(42.450.647)

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од **139.517.569** денари. Согласно образецот **Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви (ВТР)**, евидентиран е недостаток на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од **116.983.630** денари. Ова не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Во следната табела се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, како и нивна споредба со остварените проценти:

Видови дозволени вложувања	Дозволен процент (%)	2018	2017
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	1,8	1,5
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	60	57,1	47,5
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80	36,8	37,7
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20	4,4	13,3

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се вложени во депозити во банки кои имаат дозвола издадена од Народна банка на Република Македонија. На 31 декември 2018 година и 2017 година, Друштвото нема вложувања во депозити во банки кои служат за покривање на капиталот.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покривањето, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Одговорност кон трети лица (продолжува)

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година. Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот. Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување. Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти. Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични.

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување од автоодговорност и каско осигурување. Договорите за автоодговорност покриваат телесни повреди и штети на имот на територијата на Република Македонија како и штети настанати во странство предизвикани од осигурени возачи врз основа на системот на зелен картон. Штетите и на имот и одговорност кон трети лица се пријавуваат во краток рок од настанување на истите. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

Осигурување на возила (продолжува)

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети кој е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Развој на штети

Run off анализата се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, кој стапи на сила на 01 јануари 2011 година.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија. Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок над покриеност на загуба за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

4.2 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства и финансиските обврски. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврките по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите доспеани обврски редовно да ги исплаќа.

Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2018 – Биланс на состојба	Кредити и побарувања	Чувани до доспевање	Средства по обј. вре. преку добивки и загуби	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	104.768.986	-	104.768.986
Депозити, заеми и останати пласмани	164.052.760	-	-	164.052.760
Финансиски вложувања за тргување	-	-	12.512.071	12.512.071
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.926.692	-	-	11.926.692
Средства од реосигурување	13.145.315	-	-	13.145.315
Побарувања	85.661.241	-	-	85.661.241
Парични средства и останати парични еквиваленти	5.002.305	-	-	5.002.305
Вкупно:	292.300.384	104.768.986		397.069.370

31 декември 2018	Обврски по обј.вр.преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски	Вкупно:
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	28.026.533	28.026.533
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	32.371.120	32.371.120
Останати обврски	-	57.917.113	57.917.113
Вкупно	-	118.314.766	118.314.766

31 декември 2017	Заеми и побарувања	Чувани до доспевање	Вкупно
Средства според Билансот на состојбата			
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	123.934.842	123.934.842
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	-	157.450.234
Финансиски вложувања за тргување	43.771.728	-	43.771.728
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	12.271.600	-	12.271.600
Средства од реосигурување	-	-	-
Побарувања	59.231.521	-	59.231.521
Парични средства и еквиваленти	4.811.367	-	4.811.367
Вкупно:	277.536.450	123.934.842	401.471.292

Субординирани обврски и Обврски според Биланс на состојба	Останати финансиски обврски по амортизирана набавна	Вкупно:
Субординирани обврски	-	-
Обврски	69.518.937	69.518.937
	69.518.937	69.518.937

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања. Друштвото е изложено на ризик од каматни стапки првенствено од депозитите во банки кои се со променлива каматна стапка. Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 (стоиидвадесет) месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2018 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат **22.863.862** денари. Вкупната камата до целосната отплата на овој кредит изнесува **6.394.835** денари.

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Каматаен ризик (продолжува)

Каматен ризик за годината завршена на 31 декември 2018 година

Инструменти со фиксна каматна стапка									
Во денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматосни
Средства									
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	9	104.768.986	-	-	-	104.768.986	-	-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9	164.052.760	1.252.760	-	-	162.800.000	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	9	12.512.071	12.512.071	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	11.926.692	11.926.692	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	13.145.315	-	-	-	-	-	-	13.145.315
Побарувања	10	85.661.241	-	-	-	-	-	-	85.661.241
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	5.002.305	5.002.305	-	-	-	-	-	-
Обврски									
Обврски	16	(118.314.766)	(22.863.862)	-	-	-	-	-	(95.450.904)
Нето:		278.754.604	7.829.966	-	-	267.568.986	-	-	3.355.652

Каматен ризик за годината завршена на 31 декември 2017 година

Инструменти со фиксна каматна стапка									
Во денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 месеци до 1 година	Од 1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматосни
Средства									
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	9	123.934.842	-	-	-	123.934.842	-	-	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9	157.450.234	157.450.234	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	9	43.771.728	43.771.728	-	-	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	8	12.271.600	12.271.600	-	-	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	-	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања	10	59.231.521	-	-	-	-	-	-	59.231.521
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	4.811.367	4.811.367	-	-	-	-	-	-
Обврски									
Субординирани обврски									
Обврски	16	(69.518.937)	(25.522.500)	-	-	-	-	-	(43.996.437)
Нето:		331.952.355	192.782.429	-	-	123.934.842	-	-	15.235.084

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2018 година, доколку каматните стапки се за 2% повисоки/пониски, а останатите променливи се константни, добивката пред оданочување на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2018 година ќе биде намалена/зголемена за приближно 156.599 денари (2017: 3.855.649 денари).

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната табела:

Класи на финансиски средства – евидентирана вредност	2018	2017
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	104.768.986	123.934.842
Депозити, заеми и останати пласмани	164.052.760	157.450.234
Финансиски вложувања за тргување	12.512.071	43.771.728
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.926.692	12.271.600
Средства од реосигурување	13.145.315	-
Побарувања	85.661.241	59.231.521
Парични средства и останати парични еквиваленти	5.002.305	4.811.367
Вкупно:	397.069.370	401.471.292

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и депозити во банка

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во државни записи и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Реосигурувањето, Друштвото го извршува самостојно и ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста на кредитен ризик од побарувањата по основ на осигурување е контролирана. Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за ненаплатени премии е дадена во Белешка 10.

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Македонија.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик.

31 декември 2018	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	581.294.086	-	581.294.086
Нематеријални средства	931.915	-	931.915
Вложувања во останати материјални средства	127.421.676	-	127.421.676
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	11.926.692	-	11.926.692
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	104.768.986	-	104.768.986
Финансиски вложувања за тргување	12.512.071	-	12.512.071
Депозити, заеми и останати пласмани	164.052.760	-	164.052.760
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	13.145.315	-	13.145.315
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	1.255.474
Побарувања	85.661.241	-	85.661.241
Парични средства и останати парични еквиваленти	5.002.305	-	5.002.305
Останати средства	5.683.769	-	5.683.769
Активни временски разграничувања	48.931.882	-	48.931.882
Вкупно обврски	502.744.020	32.371.120	535.115.140
Субординирани обврски	-	-	-
Бруто технички резерви	415.212.307	-	415.212.307
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-
Останати резерви	373.790	-	373.790
Одложени и тековни даночни обврски	309.155	-	309.155
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај cedenti, по основ на договори за реосигурување	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	85.943.646	32.371.120	118.314.766
Пасивни временски разграничувања	905.122	-	905.122
Разлика – неусогласена валутна структура	78.550.066	(32.371.120)	46.178.946

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Валутен ризик (продолжува)

31 декември 2017	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	587.795.438	-	587.795.438
Нематеријални средства	1.148.816	-	1.148.816
Вложувања во останати материјални средства	130.880.794	-	130.880.794
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	12.271.600	-	12.271.600
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	123.934.842	-	123.934.842
Финансиски вложувања за тргување	43.771.728	-	43.771.728
Депозити, заеми и останати пласмани	157.450.234	-	157.450.234
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	1.255.474
Побарувања	59.231.521	-	59.231.521
Парични средства и останати парични еквиваленти	4.811.367	-	4.811.367
Останати средства	4.294.987	-	4.294.987
Активни временски разграничувања	48.744.075	-	48.744.075
Вкупно обврски	434.793.535	7.664.397	442.457.932
Субординирани обврски	-	-	-
Бруто технички резерви	371.268.584	-	371.268.584
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-
Останати резерви	373.790	-	373.790
Одложени и тековни даночни обврски	68.309	-	68.309
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај cedenti, по основ на договори за реосигурување	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	61.854.540	7.664.397	69.518.937
Пасивни временски разграничувања	1.228.312	-	1.228.312
Разлика – неусогласена валутна структура	153.001.903	(7.664.397)	145.337.506

Друштвото е изложено на промените во странски валути. Следната табела ја прикажува сензитивноста на Друштвото при зголемувањето на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу:

Добивка или загуба во денари				
	Промена во 2018	Промена во 2017	2018	2017
ЕУР	1%	1%	323.711	76.644

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможност да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност за подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливи парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Анализа според доспевањето на средствата и обврските

Анализата на средствата и обврските на Друштвото во соодветни групи на доспевање, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи:

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

31 декември 2018 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	447.256.726	19.588.417	18.232.576	13.002.212	10.835.177	8.668.141	63.710.838	581.294.086
Нематеријални средства	-	-	931.915	-	-	-	-	931.915
Вложувања	293.260.509	16.036.061	15.169.247	13.002.212	10.835.177	8.668.141	63.710.838	420.682.185
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	13.145.315	-	-	-	-	-	-	13.145.315
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	-	-	-	-	1.255.474
Побарувања	85.661.241	-	-	-	-	-	-	85.661.241
Останати средства	5.002.305	3.552.356	2.131.413	-	-	-	-	10.686.074
Активни временски разграничувања	48.931.882	-	-	-	-	-	-	48.931.882
Вкупно обврски	512.251.278	7.656.768	5.104.512	10.102.582	-	-	-	535.115.140
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	415.212.307	-	-	-	-	-	-	415.212.307
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	373.790	-	-	-	-	-	-	373.790
Одложени и тековни даночни обврски	309.155	-	-	-	-	-	-	309.155
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	95.450.904	7.656.768	5.104.512	10.102.582	-	-	-	118.314.766
Пасивни временски разграничувања	905.122	-	-	-	-	-	-	905.122
Разлика - неусогласена рочна структура	(64.994.552)	11.931.649	13.128.064	2.899.630	10.835.177	8.668.141	63.710.838	46.178.946

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

31 декември 2017 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	542.659.216	43.987.406	1.148.816	-	-	-	-	587.795.438
Нематеријални средства	-	-	1.148.816	-	-	-	-	1.148.816
Вложувања	468.309.198	-	-	-	-	-	-	468.309.198
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	-	-	-	-	1.255.474
Побарувања	15.244.115	43.987.406	-	-	-	-	-	59.231.521
Останати средства	9.106.354	-	-	-	-	-	-	9.106.354
Активни временски разграничувања	48.744.075	-	-	-	-	-	-	48.744.075
Вкупно обврски	442.457.932	-	-	-	-	-	-	442.457.932
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	371.268.584	-	-	-	-	-	-	371.268.584
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	373.790	-	-	-	-	-	-	373.790
Одложени и тековни даночни обврски	68.309	-	-	-	-	-	-	68.309
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	69.518.937	-	-	-	-	-	-	69.518.937
Пасивни временски разграничувања	1.228.312	-	-	-	-	-	-	1.228.312
Разлика - неусогласена рочна структура	100.201.284	43.987.406	1.148.816	-	-	-	-	145.337.506

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции.
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување.
- Пренесена нераспределена добивка.
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни:

- Сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување.
- Долгорочни нематеријални средства.
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување ќе се земат во предвид следниве ставки:

- Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- Субординирани должнички инструменти;
- Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од **50% од основниот капитал**.

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кај кои Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти.
- Вложувања на Друштво во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

Упарување со капитал (продолжува)

Гарантен фонд

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето друштвата за осигурување треба да имаат капитал од 3.000.000 Евра доколку врши работи на осигурување во оние класи на осигурување во групата на неживотно осигурување за кои има добиено дозвола, не подоцна од 03 јануари 2009 година.

Со состојба на 31 декември 2017 година Друштвото **не во согласност** со овие законски барања. Во текот на 2018 година Друштвото оствари загуба по одданоучување во износ од **99.158.560** Денари и со состојба на 31 декември 2018 година вкупниот **капитал** на Друштвото изнесува **45.247.031** Денари. Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото има недостаток на капитал во однос на Гарантниот Фонд во износ од **139.517.569** Денари.

Натамошното работење на Друштвото ќе зависи исклучиво од намерата на основачите финансиски да го поддржат во остварувањето на оперативната активност на Друштвото. Раководството на Друштвото, како што е нагласено во Точка 2.2. од овој Извештај, верува дека со реализација на договорените активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегување на нов сериозен Акционер на Друштвото, Халк банка АД Скопје како единствен Акционер на 100% од Капиталот на Друштвото во почетокот на 2019 година и што е поважно за работењето на Друштвото во наредниот период е зголемувањето на Основната главнина на Друштвото, односно уплатата на 3 милиони Евра од страна на Единствениот Акционер на Друштвото.

Потребна маргина на солвентност

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото за осигурување кое се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на солвентност за годината што завршува на 31 декември 2018 изнесува **58.055.297** денари.

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Врз основа на резултатите добиени заклучно со 31 декември 2018 година, Друштвото прикажува **недостаток** на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ **12.808.266** Денари, при што се констатира дека друштвото работи спротивно со членот 75 од Законот за супервизија за осигурување.

Оваа состојба на 31.12.2018 година, односно недостаток на Капитал во однос на Потребното ниво на маргина на солвентност и неусогласеност со одредбите на член 75 од Законот за супервизија на осигурување е надмината со зголемување на Основниот капитал на Друштвото од страна на новиот Акционер на Друштвото, Халк банка АД Скопје.

Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот. Во текот на годината немаше материјални промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

5. Објективна вредност

5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Прифатената сметководствена рамка бара финансиските средства и обврски да се групираат во три нивоа според значајноста на влезните податоци користени при мерењето на нивната објективна вредност. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и

Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2018 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања за тргување	-	12.512.071	-	12.512.071
2017 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања за тргување	-	43.771.728	-	43.771.728

Финансиските вложувања за тргување се состојат од вложувања во удели во инвестициски фондови. Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на известување.

5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2018	2017	2018	2017
Средства				
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	104.768.986	123.934.842	104.768.986	123.934.842
Депозити, заеми и останати пласмани	162.800.000	156.300.000	162.800.000	156.300.000
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.926.692	12.271.600	11.926.692	12.271.600
Средства од реосигурување	13.145.315	-	13.145.315	-
Побарувања	85.661.241	59.231.521	85.661.241	59.231.521
Парични средства и останати парични еквиваленти	5.002.305	4.811.367	5.002.305	4.811.367
Вкупни средства	383.304.539	356.549.330	383.304.539	356.549.330
Обврски				
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување и останати обврски	95.450.904	43.996.437	95.450.904	43.996.437
Обврски по основ на финансиски вложувања	22.863.862	25.522.500	22.863.862	25.522.500
Вкупно обврски	118.314.766	69.518.937	118.314.766	69.518.937

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност (продолжува)

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Депозити, заеми и останати пласмани

Сметководствената вредност на депозити, заеми и останати пласмани соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

Побарувања

Побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивното краткорочно доспевање.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 (стоиидвадесет) месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2018 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат 22.863.862 денари. Вкупната камата до целосната отплата на овој кредит изнесува **6.394.835** денари.

6. Нематеријални средства

Опис	Софтвер и програми за работа
Набавна вредност	
На 1 јануари 2017	5.479.481
Набавки во текот на годината	205.377
На 31 декември 2017 – 1 јануари 2018	5.684.858
Набавки во текот на годината	311.473
На 31 декември 2018 година	5.996.331
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2017	3.918.544
Амортизација за годината	617.498
На 31 декември 2017 – 1 јануари 2018	4.536.042
Амортизација за годината	528.374
На 31 декември 2018 година	5.064.416
Нето евидентирана вредност	
На 1 јануари 2017	1.560.938
На 31 декември 2017	1.148.816
На 31 декември 2018	931.915

На 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема дадени нематеријални средства под залог.

7. Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства

Опис	Градежни објекти
Набавна вредност	
На 01 јануари 2017	86.382.022
Набавки	30.602.769
Продажби	(5.998.958)
Зголемување поради ревалоризационен вишок	26.796.250
На 31 декември 2017/01 јануари 2018	137.782.083
Корекција на почетни салда	582.614
На 01 јануари 2018	138.364.697
На 31 декември 2018	138.364.697
Акумулирана депрецијација	
На 01 јануари 2017	5.407.020
Депрецијација за годината	2.678.805
Продажби	(1.184.536)
На 31 декември 2017/01 јануари 2018	6.901.289
Корекција на почетни салда	582.614
На 01 јануари 2018	7.483.903
Депрецијација за годината	3.459.118
На 31 декември 2018	10.943.021
Нето евидентирана вредност	
На 01 Јануари 2017	80.975.002
На 31 декември 2017	130.880.794
На 31 декември 2018	127.421.676

На 31 декември 2018 година Друштвото има градежни објекти кои служат за вршење на дејноста и истите ги евидентира согласно сметководствените политики, според нивната ревалоризациона вредност, утврдена по пат на процена извршена од независен овластен проценител, намалена за вредноста на акумулираната депрецијација.

Белешки кон финансиски извештаи

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства (продолжува)

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 281,61%, што не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото има залог (хипотека) на градежни објекти во корист на Комерцијална банка АД Скопје заради обезбедување на долгорочен кредит, чија што нето сегашна вредност изнесува **29.837.701** денари (белешка 16).

8. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2018 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 11.926.692 денари (2017: 12.271.600 денари) се однесуваат на основачки удел во Националното Биро за Осигурување за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното Биро за осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебна сметка во банка. Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

9. Останати финансиски вложувања

	2018	2017
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	104.768.986	123.934.842
Финансиски вложувања за тргување	12.512.071	43.771.728
Депозити, заеми и останати пласмани	164.052.760	157.450.234
Вкупно	281.333.817	325.156.804

Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување

	2018	2017
Хартии од вредност и други финансиски инструменти кои се чуваат до достасување кои ги покриваат техничките резерви (државни записи)	105.210.000	124.760.000
Одложени приходи од камата	(441.014)	(825.158)
Должнички хартии од вредност со рок на достасување од една година	104.768.986	123.934.842
Котирани	-	-
Некотирани	104.768.986	123.934.842
Вкупно	104.768.986	123.934.842

Вложувањата кои се чуваат до достасување претставуваат државни записи издадени од Министерство за финансии на Република Македонија, кои доспеваат во период до една година и носат камата од 0.9%-1.2% на годишно ниво (2017: 1.0% - 1.8% на годишно ниво).

Во текот на 2018 година, Друштвото од вложувања кои се чуваат до достасување оствари приход од камата во вкупен износ од 1.510.923 денари (2017: 2.826.091 денари) (белешка 18).

Депозити, заеми и останати пласмани

	2018	2017
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат до 1 година		
во денари - каматна стапка 0.7 %-2.3% (2017: 1.0%-1.8%)	162.800.000	156.300.000
Во странска валута	-	-
Останати пласмани	1.252.760	1.150.234
Депозити, заеми и останати пласмани	164.052.760	157.450.234

Белешки кон финансиски извештаи

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Во текот на 2018 година, Друштвото од орочените депозити оствари приход од камата во вкупен износ од 2.450.950 денари (2017: 3.717.584 денари) (белешка 18).

Останати финансиски вложувања (продолжува)

Финансиски вложувања за тргување

	2018	2017
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-
Акции и удели и останати сопственички инструменти	-	-
Акции и удели во инвестициски фондови	12.512.071	43.771.728
Вкупно финансиски вложувања за тргување	12.512.071	43.771.728

Со состојба на 31 декември 2018 година, финансиските вложувања за тргување се состојат од вложувања во удели во инвестициски фондови. Нивната објективна вредност на 31 декември 2018 година изнесува 12.512.071 денари (2017: 43.771.728) усогласена според вредноста на нето имотот по удел на фондовите на тој датум.

Во текот на 2018 година, Друштвото од промена на објективната вредност на вложувањата кои се чуваат за тргување, оствари приход во вкупен износ од 560.343 денари (2017: 689.227 денари) (белешка 18).

10. Побарувања

	2018	2017
Побарувања произлезени од договори за осигурување	101.433.867	87.190.486
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од договори за осигурување	(55.881.101)	(52.536.191)
Побарувања од осигуреници	45.552.766	34.654.295
Побарувања од застапници и посредници	11.592.134	5.824.750
Побарувања од посредници	11.592.134	5.824.750
Вкупни побарувања од непосредни работи на осигурување	57.144.900	40.479.045
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	11.966.436	-
Останати побарувања од непосредни работи	48.932.835	46.844.880
Намалено за: Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи	(37.089.057)	(32.485.863)
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	11.843.778	14.359.017
Побарувања по основ на камати од Национално биро за осигурување	301.452	365.220
Побарувања по основ на камати од останати финансиски вложувања	248.365	412.989
Побарувања по основ на финансиски вложувања	549.817	778.209
Побарувања од вработени	455.909	65.909
Побарувања од купувачи	30.598	30.598
Останати побарувања	3.669.803	3.518.743
Останати побарувања	4.156.310	3.615.250
Вкупно останати побарувања	16.549.905	18.752.476
Вкупно побарувања	85.661.241	59.231.521

Анализата на старосната структура на побарувањата произлезени од договори за осигурување и побарувања од застапници и посредници со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година е како што следи (во денари):

Година	2018			2017		
Рочност	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	13.520.788	-	13.520.788	11.804.437	-	11.804.437
31-60 дена	7.311.444	(731.144)	6.580.300	3.398.569	(339.857)	3.058.712
61-120 дена	9.884.737	(3.064.268)	6.820.469	4.423.750	(1.371.362)	3.052.388
121-270 дена	7.751.757	(3.953.396)	3.798.361	5.521.891	(2.816.164)	2.705.727
271-365 дена	2.224.361	(1.579.297)	645.064	1.642.623	(1.166.263)	476.360
над 365 дена	46.552.996	(46.552.996)	-	46.842.545	(46.842.545)	-
Доспеани побарувања	87.246.083	(55.881.101)	31.364.982	73.633.815	(52.536.191)	21.097.624
Недоспеани побарувања	25.779.918	-	25.779.918	19.381.421	-	19.381.421
Вкупно:	113.026.001	(55.881.101)	57.144.900	93.015.236	(52.536.191)	40.479.045

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања (продолжува)

Анализата на старосната структура на **останати побарувања** од непосредни работи со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година е како што следи (во Денари):

Година	2018			2017		
Рочност	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	19.163	-	19.163	479.276	-	479.276
31-60 дена	20.513	(2.051)	18.462	844.045	(84.405)	759.640
61-120 дена	68.378	(21.197)	47.181	616.663	(191.166)	425.497
121-270 дена	1.321.500	(673.965)	647.535	1.839.326	(938.055)	901.271
271-365 дена	2.499.414	(1.774.584)	724.830	293.624	(208.473)	85.151
над 365 дена	34.617.260	(34.617.260)	-	31.063.764	(31.063.764)	-
Доспеани побарувања	38.546.228	(37.089.057)	1.457.171	35.136.698	(32.485.863)	2.650.835
Недоспеани побарувања	86.830	-	86.830	746.884	-	746.884
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	38.633.058	(37.089.057)	1.544.001	35.883.582	(32.485.863)	3.397.719

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања по сите основи во текот на 2018 и 2017 година е како што следи:

Категорија	2018	2017
На 01 јануари	85.022.054	90.173.096
Дополнителна исправка за годината/(ослободување на исправка) на побарувањата по договори за осигурување (Белешка 26)	3.344.910	(5.631.615)
Дополнителна исправка за годината/(ослободување на исправка) на регресните побарувања (Белешка 27)	4.603.194	480.573
На 31 декември	92.970.158	85.022.054

11. Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)

Опис	Опрема
Набавна вредност	
На 01 јануари 2017	28.825.767
Зголемување	692.676
Продажба	(1.857.819)
На 31 декември 2017/01 јануари 2018	27.660.624
Зголемување	3.850.354
Продажба	-
На 31 декември 2018	31.510.978
Акумулирана депрецијација	
На 01 јануари 2017	22.887.585
Депрецијација за годината	3.080.439
Продажба	(1.732.257)
На 31 декември 2017/01 јануари 2018	24.235.767
Депрецијација за годината	2.443.185
Продажба	-
На 31 декември 2018	26.678.952
Нето евидентирана вредност	
На 1 Јануари 2017	5.938.182
На 31 декември 2017	3.424.857
На 31 декември 2018	4.832.026

Залог врз опрема

На 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото нема дадена под залог опрема и истата во целост се користи за вршење на дејноста на Друштвото.

12. Парични средства и останати парични еквиваленти

Година	2018	2017
Парични средства во банка	4.971.477	4.811.154
Во денари	4.971.465	4.746.875
Во странска валута	12	64.279
Парични средства во благајна	30.828	213
Парични средства и останати парични еквиваленти	5.002.305	4.811.367

13. Активни временски разграничувања

Одложени трошоци за стекнување

Со состојба на 31 декември 2018 година и 2017 година, одложените трошоци за стекнување по класи на осигурување се како што следи:

Класи на осигурување	2018	2017
01 - незгода	1.647.228	1.314.799
02 - каско	2.230.262	2.062.301
07 - карго	-	-
89 - имот	4.137.497	1.303.736
10 - автоодговорност	40.415.597	43.315.515
13 - одговорност	227.075	200.874
18 - туристичка	274.223	546.850
Вкупно одложени трошоци на стекнување	48.931.882	48.744.075

Промените во текот на годината на одложените трошоци за стекнување се прикажани во трошоците за стекнување (Белешка 23).

14. Капитал и резерви

На 31 декември 2018 и 2017 година акционерскиот капитал се состои од 350.000 обични акции (со номинална вредност од 10 Евра по акција). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција.

Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

На 23 ноември 2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт Скопје, со седиште на ул. Славеј Планина бр. 4А 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и

- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на адреса ул. Џорџ В. Буш бр. 10 Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

Законски и статутарни резерви

Според законската регулатива Друштвото пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерва за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка..

Белешки кон финансиски извештаи

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Капитал и резерви (продолжува)

Ревалоризациона резерва

Со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година состојбата на ревалоризационата резерва на Друштвото изнесува 42,384,047 денари (2017: 42,384,047 денари) и вклучува резерви создадени од извршена независна проценка на градежни објекти во текот на 2017 година и од предходни периоди.

15. Бруто технички резерви

Година	2018			2017		
Опис	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Преносна премија	156.521.738	-	156.521.738	153.222.668	-	153.222.668
Бруто резерви за преносни премии	156.521.738	-	156.521.738	153.222.668	-	153.222.668
Пријавени штети	150.224.631	13.145.315	137.079.316	119.065.772	-	119.065.772
Настанати но непријавени штети	105.005.844	-	105.005.844	95.659.273	-	95.659.273
Резерви за индиректни трошоци	2.183.942	-	2.183.942	2.247.246	-	2.247.246
Резерви за директни трошоци	1.276.152	-	1.276.152	1.073.625	-	1.073.625
Бруто резерви за штети	258.690.569	13.145.315	245.545.254	218.045.916	-	218.045.916
Состојба на 31 декември	415.212.307	13.145.315	402.066.992	371.268.584	-	371.268.584

Резерви за преносна премија

Година	2018			2017		
Опис	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Состојба на 1 јануари	153.222.668	-	153.222.668	159.371.907	-	159.371.907
Полисирана премија во тековната година	344.200.280	(35.794.696)	308.405.584	313.187.284	(10.932.244)	302.255.040
Заработена премија во тековната година	(340.901.210)	35.794.696	(305.106.514)	(319.336.523)	10.932.244	(308.404.279)
Состојба на 31 декември	156.521.738	-	156.521.738	153.222.668	-	153.222.668

Резерви за штети

Година	2018			2017		
Опис	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео	Нето
Состојба на 1 јануари	218.045.916	-	218.045.916	165.442.183	-	165.442.183
Настанати и пријавени штети (белешка 21)	31.158.859	13.145.315	18.013.544	2.724.769	-	2.724.769
Настанати, но непријавени штети (белешка 21)	9.346.571	-	9.346.571	48.861.755	-	48.861.755
Резерви за индиректни трошоци (белешка 21)	(63.304)	-	(63.304)	257.932	-	257.932
Резерви за директни трошоци (белешка 21)	202.527	-	202.527	759.277	-	759.277
Состојба на 31 декември	258.690.569	13.145.315	245.545.254	218.045.916	-	218.045.916

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Бруто технички резерви (продолжува)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2018 година:

Опис	Незгода	Каско	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Гранично	ЦМР	Одговорност од дејност	Патничко	Други, ДТ или ИТ	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	1.040.747	8.224	(1.133.867)	233.565	4.089.287	(348.971)	11.210	31.033	29.108	(661.266)	-	3.299.070
Дел за реосигурување на бруто резерви за преносни премии	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето преносна премија	1.040.747	8.224	(1.133.867)	233.565	4.089.287	(348.971)	11.210	31.033	29.108	(661.266)	-	3.299.070
Бруто резерви за штети - РБНС	(623.310)	(1.689.799)	20.758.746	-	9.716.417	2.427.788	(9.000)	-	-	48.800	731.744	31.361.386
Бруто резерви за штети - ИБНР	173.301	335.590	(369.756)	-	9.128.435	525.668	-	-	-	(446.667)	(63.304)	9.283.267
Дел за реосигурување на бруто резерви за штети	-	-	-	(13.145.315)	-	-	-	-	-	-	-	(13.145.315)
Нето резерви за штети	(450.009)	(1.354.209)	20.388.990	(13.145.315)	18.844.852	2.953.456	(9.000)	-	-	(397.867)	668.440	27.499.338
Резултат	590.738	(1.345.985)	19.255.123	(12.911.750)	22.934.139	2.604.485	2.210	31.033	29.108	(1.059.133)	668.440	30.798.408

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2017 година:

Опис	Незгода	ЗАО	Каско	ЗК	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	Патничко	Здравствено	Гранично	Други	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	(941.254)	(5.454.844)	3.328.610	(853.740)	(154.019)	(1.424.119)	(73.247)	(59.520)	-	38.710	(555.816)	(6.149.239)
Дел за реосигурување на бруто резерви за преносни премии	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето преносна премија	(941.254)	(5.454.844)	3.328.610	(853.740)	(154.019)	(1.424.119)	(73.247)	(59.520)	-	38.710	(555.816)	(6.149.239)
Бруто резерви за штети - РБНС и ИБНР	249.072	40.967.588	3.268.542	6.042.772	(430.672)	2.139.985	-	351.530	-	9.171	5.745	52.603.733
Дел за реосигурување на бруто резерви за штети	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето резерви за штети	249.072	40.967.588	3.268.542	6.042.772	(430.672)	2.139.985	-	351.530	-	9.171	5.745	52.603.733
Резултат	(692.182)	35.512.744	6.597.152	5.189.032	(584.691)	715.866	(73.247)	292.010	-	47.881	(550.071)	46.454.494

16. Обврски

Опис	2018	2017
Обврски спрема осигуреници	28.026.533	15.027.440
Обврски спрема осигуреници	28.026.533	15.027.440
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	32.371.120	7.664.397
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	32.371.120	7.664.397
Обврски за провизија по основ на работи на застапување и посредување во осигурувањето	4.761.832	1.358.795
Обврски по основ на противпожарен придонес	1.491.313	911.291
Обврски по основ придонес - фонд за здравство	1.497.280	1.456.025
Обврски по основ на придонес безбедност на сообраќајот	240.728	128.342
Обврски спрема Гарантен фонд по основ на непознати и неосигурени возила	1.367.458	-
Останати обврски спрема НБО	214.782	-
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	9.573.393	3.854.453
Обврски по основ на земени кредити од банки	22.863.862	25.522.500
Обврски по основ на финансиски вложувања	22.863.862	25.522.500
Останати обврски		
Обврски спрема добавувачи	15.633.274	13.043.264
Обврски спрема вработените	4.326.023	4.230.655
Обврски спрема органи за управување	5.103.709	43.186
Обврски по договор на дело	159.900	-
Останати краткорочни обврски	256.952	133.042
Вкупно:	25.479.858	17.450.147
Обврски	118.314.766	69.518.937

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка АД Скопје во вкупен износ од 25.522.500 денари со променлива каматна стапка во висина на референтната каматна стапка зголемена за 2.80%. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во 120 (стоиидвадесет) месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. На 31.12.2018 година, обврските по овој кредит на Друштвото изнесуваат 22.863.862 денари. Вкупната камата до целосната отплата на овој кредит изнесува **6.394.835** денари. Како обезбедување на долгорочниот кредит, Друштвото има воспоставено залог (хипотека) на градежни објекти со нето сегашна вредност во износ од **29.837.701** денари (белешка 7). Износот кој се очекува да биде надоместен во период од 12 месеци од периодот на известување изнесува 2.552.256 денари.

17. Заработена премија (нето приходи од премија)

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2018 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	11.500.000	1.040.747	-	10.459.253
Автоодговорност	211.151.000	4.089.287	3.368.882	203.692.831
Каско на моторни возила	21.261.000	8.224	768.752	20.484.024
Зелена карта	53.792.000	(348.971)	9.544.563	44.596.408
Осигурување на стока во превоз	9.000	-	-	9.000
Осигурување на имот од пожар	8.726.000	233.565	3.536.252	4.956.183
Други осигурувања на имот	27.831.000	(1.133.867)	18.576.247	10.388.620
Патничко осигурување	5.004.000	(661.266)	-	5.665.266
Општа Одговорност	1.956.000	29.108	-	1.926.892
Гранични полиси	2.150.000	11.210	-	2.138.790
Други осигурувања	820.280	31.033	-	789.247
Вкупно премии	344.200.280	3.299.070	35.794.696	305.106.514

Анализа на заработени премии со состојба на 31 декември 2017 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигури-телите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	10.499.000	(941.254)	-	11.440.254
Автоодговорност	203.970.000	(5.454.844)	2.023.000	207.401.844
Каско на моторни возила	20.431.000	3.328.610	738.244	16.364.146
Зелена карта	55.688.000	(853.740)	5.545.000	50.996.740
Осигурување на стока во превоз	9.000	-	-	9.000
Осигурување на имот од пожар	5.677.000	(73.247)	885.000	4.865.247
Други осигурувања на имот	7.198.000	1.424.120	(1.741.000)	6.881.120
Патничко осигурување	5.543.000	(59.519)	-	5.602.519
Општа одговорност	1.864.000	(555.816)	-	2.419.816
Гранични полиси	1.672.000	38.710	-	1.633.290
Други осигурувања	636.284	(154.019)	-	790.303
Вкупно премии	313.187.284	(6.149.240)	10.932.244	308.404.279

18. Приходи од вложувања

Опис	2018	2017
Приходи од камати од државни записи (белешка 9)	1.510.923	2.826.091
Приходи од камати од орочени депозити во банки (белешка 9)	2.450.950	3.717.584
Приходи од камати од Гарантен Фонд (ГФ)	301.452	365.220
Приходи од курсни разлики	305.600	20.178
Приходи од камати од тековни сметки во банки	116	317
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност (белешка 9)	560.343	689.227
Капитална добивка од продажба на вложувања расположливи за продажба	-	15.513
Приходи од вложувања	5.129.384	7.634.130

19. Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување и приходи по основ на провизии од реосигурување

Опис	2018	2017
Приходи од ГФ од реализирани регресни побарувања и надомест за обработка на штети	3.034.804	2.986.929
Останати осигурително технички приходи	921.829	4.125.975
Вкупно	3.956.633	7.112.904

20. Останати приходи

Опис	2018	2017
Отпис на субординирани обврски	-	47.279.846
Приходи од продажба на основни средства	-	286.488
Приходи по основ на задршки од плата	68.928	146.974
Приходи од пресметка на штети од Национално биро за осигурување	-	-
Останати приходи	730.389	-
Останати приходи	799.317	47.713.308

Во текот на 2017 година малцинскиот основач на Друштвото донесе Одлука за отпис на субординираните обврски на Друштвото во полн износ од 47.279.846 денари. Отписот на субординираните обврски од страна на Друштвото е евидентиран како приход остварен во текот на годината што заврши, респективно на 31.12.2017 година.

21. Настанати штети (нето трошоци за штети)

Опис	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Бруто исплатени штети	190.063.438	163.319.000	11.966.436	0	178.097.002	163.319.000
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети - РБНС (белешка 15)	31.158.859	2.724.769	13.145.315	0	18.013.544	2.724.769
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети - ИБНР (белешка 15)	9.346.571	48.861.755	0	0	9.346.571	48.861.755
Промени во резервите за индиректни трошоци (белешка 15)	(63.304)	759.276	0	0	(63.304)	759.276
Промени во резервите за директни трошоци (белешка 15)	202.527	257.933	0	0	202.527	257.933
Приходи од регресни побарувања	(5.192.720)	(5.852.544)	0	0	(5.192.720)	(5.852.544)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	225.515.371	210.070.189	25.111.751	0	200.403.620	210.070.189

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2018 година

Опис	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети - РБНС	Промени во резервите за штети - ИБНР	Учество на реосигурите лите во платените штети	Учество на реосигурите лите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	5.235.000	(623.310)	173.301	-	-	4.784.991
Автоодговорност	130.310.000	9.716.417	9.128.435	-	-	149.154.852
Каско на моторни возила	12.897.000	(1.689.799)	335.590	-	-	11.542.791
Зелена карта	17.518.000	2.427.788	525.668	-	-	20.471.456
Осигурување на стока во превоз	-	-	-	-	-	-
Осигурување на имот од пожар	2.459.000	20.758.746	(369.756)	-	-	22.847.990
Други осигурувања на имот	20.784.000	-	-	11.966.436	13.145.315	(4.327.751)
Патничко осигурување	663.438	48.800	(446.667)	-	-	265.571
Општа одговорност	156.000	-	-	-	-	156.000
Гранични полиси	41.000	(9.000)	-	-	-	32.000
Други осигурувања и трошоци за штети	-	731.744	(63.304)	-	-	668.440
Вкупно	190.063.438	31.361.386	9.283.267	11.966.436	13.145.315	205.596.340

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Белешки кон финансиски извештаи

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Настанати штети (нето трошоци за штети) (продолжува)

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2017 година

Опис	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигурите лите во платените штети	Учество на реосигурите лите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	6.429.000	232.909	-	-	6.661.909
Автоодговорност	119.582.000	40.999.714	-	-	160.581.714
Каско на моторни возила	15.477.000	3.246.001	-	-	18.723.001
Зелена карта	17.433.000	6.053.115	-	-	23.486.115
Осигурување на стока во превоз	-	-	-	-	-
Осигурување на имот од пожар	994.000	2.135.022	-	-	3.129.022
Други осигурувања на имот	1.944.000	-	-	-	1.944.000
Патничко осигурување	585.000	350.580	-	-	935.580
Општа одговорност	89.000	5.810	-	-	94.810
Гранични полиси	-	9.139	-	-	9.139
Други осигурувања	786.094	(428.556)	-	-	357.537
Вкупно	163.319.094	52.603.733	-	-	215.922.827

22. Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

Година	2018	2017
Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	211.560	0
Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	753.422	981.640
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	964.982	981.640

23. Трошоци за стекнување

Опис	2018	2017
Трошоци за промотивни цели	44.050.159	37.583.908
Трошоци за вработени и продажба	28.127.053	25.421.233
Провизија	29.560.330	35.323.704
Трошоци за маркетинг	6.605.557	973.376
Промена во одложени трошоци за стекнување (белешка 13)	(187.807)	(2.430.114)
Трошоци за печатење обрасци	421.360	484.062
Трошоци за стекнување	108.576.652	97.356.169

Провизија

Година	2018	2017
Осигурително брокерски друштва	27.536.306	33.207.692
Застапници во осигурување	1.475.234	1.391.654
Туристички агенции	548.790	724.358
Провизија	29.560.330	35.323.704

24. Административни трошоци

Опис	2018	2017
Амортизација и депрецијација	6.430.677	5.759.244
Трошоци за вработени	22.512.591	32.462.096
плати за администрација	21.302.449	31.273.395
останати трошоци за вработени	1.210.142	1.188.701
Трошоци за услуги од физички лица	2.534.787	1.341.909
Закупнина	8.625.284	8.023.779
Трошоци за членови на органи на управување	8.400.555	3.937.376
Трошоци за телекомуникациски и транспортни услуги	3.190.678	3.427.596
Потрошена електрична енергија и комунални услуги	2.178.433	2.053.019
Трошоци за гориво	881.086	980.737
Трошоци за судски такси, извршители и интелектуални услуги	6.585.746	2.583.400
Трошоци за одржување	1.511.119	1.852.262
Трошоци за банкарски услуги	707.866	1.459.683
Нето евидентирана вредност на отпишана опрема	-	671.093
Останати административни трошоци	2.843.400	911.114
Административни трошоци	66.402.222	65.463.308

Трошоците за членови на органи на управување во износ од 8.400.555 денари се однесуваат на евидентирани надоместоци на неизвршните членови на Одбор на директори. Истите согласно доставената согласност од Агенција за супервизија на осигурување за извршување на финансиски трансакции се исплатени во текот на 2019 година.

Трошоци за вработените

Трошоците за вработените во Друштвото се евидентираат одделно, односно делот од платите во продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци (Белешка 23 и 24).

Опис	2018
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	28.127.053
Плати и надоместоци (администрација и останати вработени)	14.461.831
Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.122.404
Придонеси од задолжително социјално осигурување	5.718.214
Останати трошоци за вработени	1.210.142
Трошоци за вработените	50.639.644

	2017
Нето плати за вработените	38.251.221
Даноци и придонеси од плати	19.632.108
Трошоци за вработените	57.883.329

25. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување

Опис	2018	2017
Трошоци кон Национално биро за осигурување	13.199.042	11.808.121
Трошоци по основ на противпожарен придонес	4.486.611	4.398.358
Трошоци кон Агенција за супервизија на осигурувањето	2.588.308	2.861.732
Останати надомести и придонеси	3.258.227	3.396.845
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	23.532.188	22.465.056

26. Вредносно усогласување на побарувања по основ на премија

	2018	2017
Исправка на вредноста на побарувања од осигуреници, нето(белешка 10)	3.344.910	(5.631.615)
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	3.344.910	(5.631.615)

27. Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2018	2017
Дополнителна исправка на вредноста на регресните побарувања, нето (белешка 10)	4.603.194	480.573
Дополнително утврдени расходи од минати години	7.360.068	2.571.874
Останати трошоци	505.581	671.092
Останати трошоци, вклучувајќи и вредносни усогласувања	12.468.843	3.723.539

28. Данок на добивка односно загуба

Данок на добивка или загуба	2018	2017
Данок на добивка или загуба (тековен даночен трошок)	-	-
Одложен данок (даночен кредит за расходи со одложено признавање)	-	-

29. Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

Опис	2018	2017
Заработка/(загуба) која припаѓа на акционерите	(99.158.560)	(23.686.925)
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето (загуба) / добивка која припаѓа на имателите на обични акции	(99.158.560)	(23.686.925)
Пондериран просечен број на обични акции	350.000	350.000
Основна заработка/(загуба) по акција (денари по акција)	(283)	(68)

30. Потенцијални и превземени обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2018, судските постапки покренати против Друштвото изнесуваат вкупно 15.422.730 денари. На 31 декември 2018, Друштвото има евидентирано резервирање во износ од 373.790 денари за судски спорови каде очекуваниот исход е негативен.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ. Последен пат во Друштвото е извршена даночна контрола во 2010 година.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Пензиски планови

Друштвото нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година.

31. Усогласеност со законска регулатива

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2018 година Друштвото има недостаток на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од **139.517.569** денари.

Според истиот образец, друштвото констатира недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ од **12.808.266** денари.

Врз основа на образецот (ВТР) **Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви**, евидентиран е недостаток на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од **116.983.630** денари. Ова финансиска состојба, претставува сериозно непочитување на одредбите кои произлегуваат и стриктно се регулирани со Законот за супервизија на осигурување.

Раководството на Друштвото како што е нагласено во повеќе Точки од овој Извештај, верува дека со реализација на договорените активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегување на нов сериозен Акционер на Друштвото, Халк банка АД Скопје како единствен Акционер на 100% од Капиталот на Друштвото во почетокот на 2019 година и со зголемувањето на Основната главнина на Друштвото, односно уплатата на 3 милиони Евра од страна на Единствениот Акционер на Друштвото, Друштвото ја доби потребната поддршка за целосна усогласеност на работењето со одредбите на Законот за супервизија на осигурување во наредниот период.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот, исто така не е во согласност со законскиот лимит како што е опишан во член 73, став (1), точка 1 од Законот за супервизија на осигурување. Меѓутоа и оваа состојба ќе се надмине согласно објаснувањето во претходниот пасус.

32. Трансакции со поврзани лица

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со АЛБ Сигурацион АД, Тирана, Албанија и ЦЦ Технологија ДОО Скопје, Македонија во текот на годината биле како што следи:

31 декември 2018 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Матично друштво	Останати поврзани лица	Клучен раководен кадар	Вкупно:
Вкупно средства	47.506	910.302	-	957.808
Побарувања				
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	47.506	-	-	47.506
Останати побарувања	-	910.302	-	910.302
Вкупно обврски	217.706	3.236.387	-	3.454.093
Обврски				
Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	-	3.036.387	-	3.036.387
Останати обврски	217.706	200.000	-	417.706
Вкупно приходи	41.025	-	-	41.025
Приходи				
Приходи по основ на премија за осигурување	41.025	-	-	41.025
Останати приходи осигурително - технички приходи	-	-	-	-
Вкупно расходи	399.268	400.000	10.428.778	11.228.046
Расходи				
Трошоци за услуги	399.268	400.000	-	799.268
Останати расходи	-	8.191.114	-	8.191.114
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	-	-	2.919.886	2.919.886

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје**Белешки кон финансиски извештаи**

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

(сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани лица (продолжува)

31 декември 2017 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	АЛБ Сигурацион	ЏЏ Технологија	Клучен раководен кадар	Вкупно:
Вкупно средства	910.302	0	0	910.302
Побарувања				
Побарувања по основ на услужни штети	710.701	0	0	710.701
Останати побарувања	199.601	0	0	199.601
Вкупно обврски	7.664.397	0	0	7.664.397
Обврски				
Обврски спрема друштва за осигурување по основ на премија за реосигурување	7.664.397	-	0	7.664.397
Обврски по основ на финансиски вложувања	0	0	-	0
Вкупно приходи	49.374.697	0	0	49.374.697
Приходи				
Отпис на субординирани обврски	46.118.025	0	0	46.118.025
Останати приходи осигурително - технички приходи	3.256.672	0	0	3.256.672
Вкупно расходи	10.955.937	377.501	3.937.376	15.270.814
Расходи				
Трошоци за услуги	10.955.937	377.501	0	11.333.438
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	0	0	3.937.376	3.937.376

Трансакции со Националното Биро за Осигурување на Република Македонија

Трансакции со Националното биро за осигурување	2018	2017
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	11.926.692	12.271.600
Побарувања од Националното Биро за Осигурување	1.491.481	8.201.392
Обврски кон Националното Биро за Осигурување	1.367.458	289.617
Приходи од вложувања	301.452	365.220
Приходи од обработка на штети	562.725	522.025
Приходи од реализирани регресни побарувања	2.472.079	2.362.704
Трошоци	10.981.158	9.247.860

33. Настаните согласно периодот на известување

На 09.01.2019 година настана промена во Акционерската книга на Друштвото со упис на новиот Акционер на Друштвото, ХАЛК БАНКА АД Скопје, сопственик на 100% од акциите на Друштвото.

Новиот Акционер на Друштвото, Халк банка АД Скопје на 12.02.2019 година со уплата на 3 милиони Евра во денарска противвредност, целосно ја реализираше претходно донесената Одлука на Собранието на акционери на Друштвото за зголемување на Основната главнина на Друштвото за нови 300.000 Обични акции во висина од 3 милиони Евра.

Со оваа трансакција, Акционерскиот Капитал на Друштвото изнесува 650.000 обични акции, односно износ од 6,5 милиони Евра. Дополнително, со уплатата на дополнителниот капитал, неусогласеностите обелоденети во белешка 31 се надминати освен за законскиот лимит од член 73, став (1), точка 1 од Законот за супервизија на осигурување согласно кој Друштвото може вложува најмногу до 60% од капиталот во недвижности, како и капитално вложувања во други друштва за осигурување, финансиски институции и други правни лица.

На 5 март 2019 година, Друштвото го промени својот назив во Друштво за осигурување Халк Осигурување АД Скопје.

По 31 декември 2018 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, освен како што е погоре обелоденето, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Прилог 1 - Годишна сметка

ЕМБС: 06224695

Целосно име: Друштво за осигурување НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2018

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	1.148.816,00			931.915,00
3	-- Останати нематеријални средства	1.148.816,00			931.915,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	134.305.651,00			132.253.702,00
5	-- Недвижности (006+007)	130.880.794,00			127.421.676,00
7	-- Градежни објекти	130.880.794,00			127.421.676,00
8	-- Постройки и опрема	2.851.625,00			4.809.217,00
9	-- Транспортни средства	573.232,00			22.809,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	337.428.404,00			293.260.509,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	12.271.600,00			11.926.692,00
20	-- Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	12.271.600,00			11.926.692,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	325.156.804,00			281.333.817,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	167.706.570,00			117.281.057,00
23	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	123.934.842,00			104.768.986,00
24	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	123.934.842,00			104.768.986,00
30	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)	43.771.728,00			12.512.071,00
33	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	43.771.728,00			12.512.071,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	157.450.234,00			164.052.760,00
36	-- Депозити	156.300.000,00			162.800.000,00
39	-- Останати пласмани	1.150.234,00			1.252.760,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)				13.145.315,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети				13.145.315,00
50	-- Г.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	1.255.474,00			1.255.474,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	59.231.521,00			85.661.241,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	40.479.045,00			57.144.900,00
53	-- Побарувања од осигуреници	34.654.295,00			45.552.766,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	5.824.750,00			11.592.134,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ				11.966.436,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	18.752.476,00			16.549.905,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	14.359.017,00			11.843.778,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	778.209,00			549.817,00
61	-- Останати побарувања	3.615.250,00			4.156.310,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	4.811.367,00			5.002.305,00
63	-- З. ЗАЛИХИ	870.130,00			851.743,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	48.744.075,00			48.931.882,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	587.795.438,00			581.294.086,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	37.428.019,00			40.589.006,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	145.337.506,00			46.178.946,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	214.881.483,00			214.881.483,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	42.384.047,00			42.384.047,00
80	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	88.241.099,00			111.928.024,00
82	-- X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	23.686.925,00			99.158.560,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	371.268.584,00			415.212.307,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	153.222.668,00			156.521.738,00
89	-- Бруто резерви за штети	218.045.916,00			258.690.569,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	373.790,00			373.790,00
96	-- Останати резервирања за ризици и неизвесности	373.790,00			373.790,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	69.587.246,00			118.623.921,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	15.027.440,00			28.026.533,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	15.027.440,00			28.026.533,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	7.664.397,00			32.371.120,00

105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	46.895.409,00	58.226.268,00
106	-- Обврски по основ на финансиски вложувања	25.522.500,00	22.863.862,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	3.854.453,00	9.573.393,00
109	-- Тековни даночни обврски	68.309,00	309.155,00
110	-- Останати обврски	17.450.147,00	25.479.858,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	1.228.312,00	905.122,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	587.795.438,00	581.294.086,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	37.428.019,00	40.589.005,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	370.864.621,00			317.778.284,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	308.404.279,00			305.106.514,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	313.187.284,00			344.200.280,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	10.932.244,00			35.794.696,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	-6.149.239,00			3.299.070,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	7.634.130,00			5.129.384,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	7.634.130,00			5.129.384,00
220	-- Приходи од камати	6.909.212,00			4.263.442,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	20.178,00			305.600,00
223	-- Нереализирани добивки од вложувања	689.227,00			560.342,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	15.513,00			
226	-- Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	15.513,00			
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	7.112.904,00			2.786.437,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	47.713.308,00			4.755.949,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	394.551.546,00			416.936.844,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	210.070.189,00			200.403.620,00
238	-- Бруто исплатени штети	163.319.094,00			190.063.438,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	5.852.638,00			5.192.720,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија				11.966.436,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	52.603.733,00			40.644.653,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување				13.145.315,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	981.640,00			964.982,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)				211.560,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	981.640,00			753.422,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	162.819.477,00			174.978.874,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	97.356.169,00			108.576.652,00
263	-- Провизија	35.323.704,00			29.560.330,00
264	-- Останати трошоци	39.041.346,00			51.077.076,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	-2.430.114,00			-187.807,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	25.421.233,00			28.127.053,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	65.463.308,00			66.402.222,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	5.759.244,00			6.430.746,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	32.462.096,00			22.512.591,00
270	-- Плати и надоместоци	21.611.579,00			14.461.831,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.765.383,00			1.122.404,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	7.896.433,00			5.718.214,00
274	-- Останати трошоци за вработените	1.188.701,00			1.210.142,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	1.341.909,00			2.534.787,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	25.900.059,00			34.924.098,00
277	-- Трошоци за услуги	17.129.636,00			21.234.273,00
278	-- Материјални трошоци	3.888.959,00			4.038.411,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	4.881.464,00			9.651.414,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	123.260,00			1.243.428,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	123.260,00			1.243.428,00

288	-- Расходи за камати		1.118.432,00
289	-- Расходи за курсни разлики	123.260,00	124.996,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	22.465.056,00	23.532.188,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	22.465.056,00	23.532.188,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	-1.908.076,00	15.813.752,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-5.631.615,00	3.344.910,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	3.723.539,00	12.468.842,00
307	-- Загуба за деловната година (236+305) – (201+304)	23.686.925,00	99.158.560,00
311	-- Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)	23.686.925,00	99.158.560,00
316	-- ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)	23.686.925,00	99.158.560,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	120,00	121,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00	12,00
330	-- Загуба за годината	23.686.925,00	99.158.560,00
351	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)	23.686.925,00	99.158.560,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	5.684.858,00			5.996.330,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	4.536.042,00			5.064.416,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	1.148.816,00			931.915,00
625	-- Набавна вредност на градежни објекти	138.364.696,00			138.364.696,00
627	-- Акумулирана амортизација на градежни објекти	7.483.902,00			10.943.020,00
628	-- Сегашна вредност на градежни објекти(< = АОП 007 од БС)	130.880.794,00			127.421.676,00
641	-- Набавна вредност на транспортни средства	3.528.910,00			3.528.910,00
643	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	2.955.678,00			3.506.102,00
644	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	573.232,00			22.809,00
653	-- Депозити во подружени банки и во заеднички контролирани банки (краткорочни) (< или = АОП 020 од БС)	12.271.600,00			11.926.692,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	156.300.000,00			162.800.000,00
663	-- Останати пласмани депозити и заеми(< или = АОП 039 од БС)	1.150.234,00			1.252.760,00
670	-- Побарувања од купувачи(< или = АОП 061 од БС)	30.598,00			30.598,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	4.811.367,00			5.002.305,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	13.043.264,00			15.633.274,00
684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	1.341.909,00			2.534.787,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277од БУ)	8.023.779,00			8.625.284,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	961.048,00			707.866,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277од БУ)	23.330,00			2.700,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	3.427.596,00			3.190.678,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	1.852.262,00			1.511.119,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	1.218.308,00			7.140.095,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.583.400,00			6.585.746,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	623.588,00			470.392,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	2.053.019,00			2.178.433,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	484.062,00			421.360,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	29.280,00			
698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	118.233,00			421.219,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	980.737,00			881.086,00
700	-- Останати материјални трошоци (< или = АОП 278 од БУ)	84.102,00			87.281,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	289.777,00			501.505,00

704	-- Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279од БУ)	3.937.376,00	8.400.555,00
705	-- Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	44.160,00	260.766,00
707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	871.932,00	609.535,00
712	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	120,00	120,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2480	- 65.12 - Неживотно осигурување	317.778.284,00			

Потпишано од:

Nehat Sinani
n.sinani@nova.com.mk
CN=KibsTrust Qualified Certificate Services, OU=Class 2
Managed PKI Individual Subscriber CA, OU=Symantec
Trust Network, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KibsTrust Qualified Certificate Services

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

ПЕЧАТИ ОТКАЖИ

Сите права се задржани © 2013 Централен Регистар на Република Македонија

Друштво за осигурување НОВА осигурување АД Скопје

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2018

Прилог 2 - Годишен извештај

ДЕКЕМВРИ 31, 2018

**ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НОВА
ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2018 ГОДИНА**

УЛ. 1737 БР. 32, 1000 СКОПЈЕ

СОДРЖИНА

- 1. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО**
- 2. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ НА ДРУШТВОТО**
- 3. ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ**
- 4. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО**
- 5. ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ**
- 6. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА**
- 7. КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ**
- 8. МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК**
- 9. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА**
- 10. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ**
- 11. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА 2016 ГОДИНА**
- 12. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО**
- 13. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ**
- 14. ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА**
- 15. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ**
- 16. РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО**
- 17. ПОТВРДА НА АКТУАРОТ**
- 18. НЕРЕВИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**

❖ **ПРОФИЛ на Друштвото за осигурување НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје**

Полн назив на Друштвото	Друштво за осигурување НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје
Скратен назив на Друштвото	НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје
Седиште	Ул. 1737 бр. 32, Скопје, Центар
Правен статус	АД
Датум на упис во ЦРМ	26.04.2007
Матичен број	6224695
Даночен број	4030007634049
Големина на субјектот	Голем
Приоритетна дејност	65.12 – Неживотно осигурување
Веб страна	www.nova.com.mk
Овластен ревизор	Друштвото за ревизија ГРАНТ ТОРНТОН ДОО Скопје. Адреса: Ул. Св. Кирил и Методиј 526/1-20, Скопје Одлука на Собрание на Акционери бр. 0201-04/05 од 28.09.2018.

❖ **АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ НА ДРУШТВОТО**

Друштвото за осигурување НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје (во понатамошниот текст: Друштвото) е акционерско друштво регистрирано во Република Македонија во април 2007 година, со седиште на ул. “1737” бр. 32, влез 1, локал 45 (Палата ЗУМ), 1000 Скопје.

Вкупно Основната главнина на Друштвото изнесува 3.500.000 Евра.

Основната главнина на Друштвото е поделена на 350.000 обични акции.

НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување бр. 11-4868/12 од 23.04.2007 година од страна на Министерството за финансии на Р. Македонија и со работа започна на 26.04.2007 година. На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што со состојба на 31.12.2018 година Друштвото беше во сопственост на двајца акционери и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО експорт – импорт, Скопје со седиште на ул. “Славеј Планина” бр. 4А, 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на ул. “Џорџ Буш” бр. 10, Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото
-
- На 09.01.2019 година, Друштвото повторно претрпи измена на сопственичката структура при што 100% од акциите со право на глас на Друштвото преминаа во сопственост на ХАЛК БАНКА АД Скопје.

❖ **ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ**

Врз основа на одредбите од Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурување, Друштвото за осигурување НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во 2018 година има

воспоставено едностепен систем на управување составен од Одбор на директори , како и Собрание на Акционери како највисок орган на Друштвото.

Акционерите на Друштвото ги остваруваат своите права преку **Собранието на акционери**. Правата и начинот на дејствување на Собранието се определени со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото. Во текот на 2018 година одржани се 4 седници на Собранието на акционери на Друштвото и тоа:

- **Седница на Собрание на акционери одржана на ден 24.01.2018 година:**

На оваа седница на Собранието на акционери, друштвото изврши суштински измени во работењето на друштвото односно се изврши промена на системот на управување на друштвото од двостепен во едностепен систем на управување, се промени називот на друштвото како и суштинска се измени и Статутот на Друштвото.

- **Седница на Годишно Собрание на Акционери за 2017 година, одржана на 30.05.2018 година.**
- **Седница на Собрание на акционери одржана на ден 11.07.2018 година**
- На оваа седница Собранието донесе Одлуки за зголемување на дополнителниот капитал на Друштвото преку склучување на договор за субординиран долг со тогашниот мнозински акционер на друштвото и одобрување на зделка со заинтересирана страна.
- **Седница на Собрание на акционери одржана на ден 28.09.2018 година**
На оваа седница Собранието донесе Одлука за зголемување на Основната главнина на Друштвото преку издавање на нови акции од четврта емисија како и избор на Друштво за ревизија Грант Торнтон ДОО Скопје како друштво кое ќе врши ревизија на годишната сметка за 2018 година.

❖ **ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ**

Одборот на директори на Друштвото во текот на 2018 се состои од 4 члена од кои 1 извршен и 3 неизвршени членови од кои еден независен член.

Одборот на директори управува со друштвото во рамки на овластувања определени со Законот за супервизија на осигурување и Законот за трговски друштва. Одборот на директори има најшироки овластувања да дејствува во сите околности во име на друштвото во рамки на предметот на работење со исклучок на работите изрично ставени во надлежност на Собранието на акционери

На 31.12.2018 година, Надзорниот одбор на Друштвото е составен од три члена:

Г-дин Џенк Јилмаз – Претседател на Одбор на директори

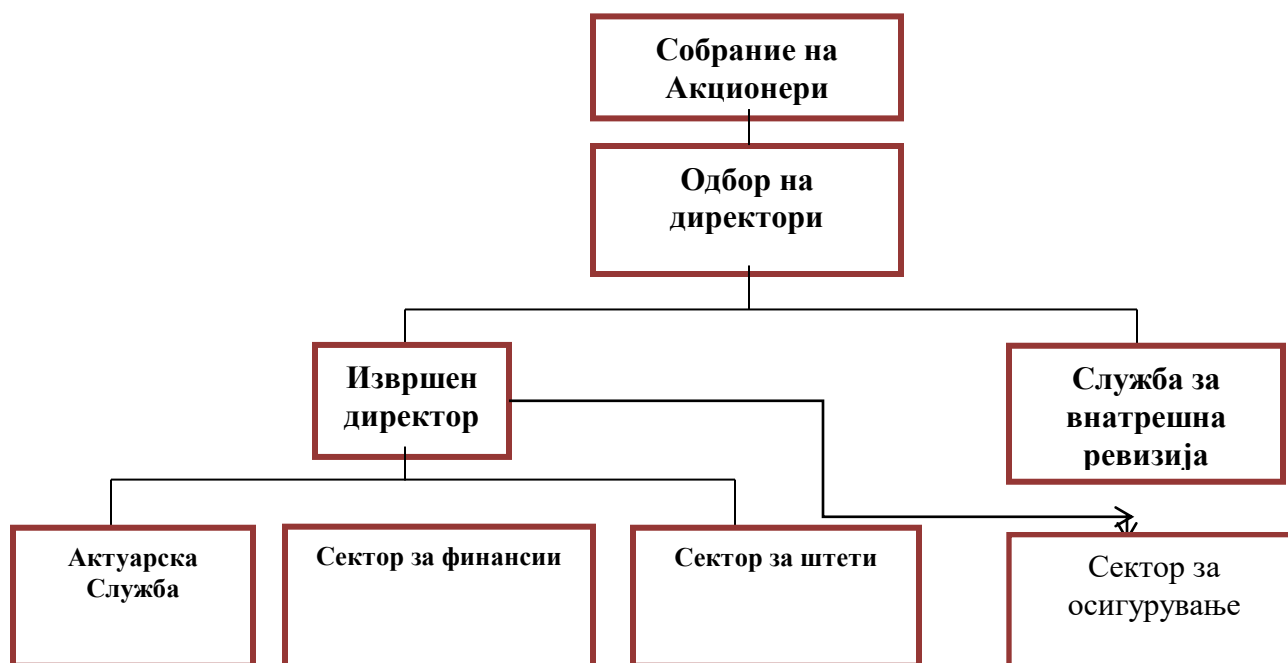
Г-дин Џемил Бурге – Неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Орхан Неџати – Независен неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Исни Абази – Извршен член на Одборот на директори.

Во текот на 2018 година, **Одборот на директори на Друштвото** одржа 11 седници на кои беа разгледани значајни прашања од работењето на Друштвото, односно беше разгледувана деловната политика како и резултатите од работењето на друштвото по квартали.

Согласно овластувањата, одговорностите и ангажираноста на членовите на Одборот на директори на Друштвото во текот на 2018 година, беа исплатени месечни надоместоци, плати, надоместоци на плата, персонален данок од доход и други издатоци во бруто износ од 10,4 милиони денари.

❖ ОДНОСИ СО АКЦИОНЕРИТЕ

Во текот на 2018 година, Друштвото одржуваше односи со акционерите преку одржување на почести средби со истите и доставување на редовни извештаи за работењето на Друштвото.

Во текот на 2018 година поради подобрување на финансиската состојба на друштвото од страна на Акционерите се донесоа Одлуки за зголемување на дополнителниот односно основниот капитал на Друштвото кои крајно не беа спроведени целосно односно зголемувањето на капиталот на друштвото се реализира во текот на 2019 година со преминување на сопственоста на 100% од акциите со право на глас на нов акционер.

- ❖ Со акционерот АЛБ-СИГУРАЦИОН, Друштвото во текот на 2018 година согласно Законот за трговски друштва преземало активности за заштита на правата на малцинскиот акционер односно навремено известување на истиот за суштински прашања од работењето на друштвото, навремено доставување на материјали за свикани Собранија на акционери, известување за начинот на гласање по однос на одделни одлуки на Собранието на акционери и др.

❖ ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО

Друштвото со состојба на 31.12.2018 година, својата дејност ја врши преку Генерална дирекција и 51 Подружница, распоредени низ Р. Македонија.

Во рамки на Друштвото со состојба на 31.12.2018 функционираат неколку сектори и служби преку кои се вршат основните и останатите деловни функции на Друштвото:

- **Сектор за осигурување**
 - Служба за наплата на побарувања
- **Сектор за финансии и сметководство**

- **Сектор за штети**
 - Оддел за вонсудски штети
 - Оддел за спорови по штети и регреси
- **Служба за општи и правни работи**
- **Служба за информатички технологии**
- **Актуарска Служба**
- **Служба за внатрешна ревизија**

❖ **ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ**

Нагласеното зголемување на конкуренцијата на Осигурителниот пазар во Република Македонија во текот на 2018 година како и несоодветното ниво на капитал на Друштвото и несоодветното ниво на техничките резервации од една страна и слабата домашна потрошувачка, политичката нестабилност, невработеноста како и ниската куповна моќ на населението, од друга страна, имаа свое влијание и врз работењето на Друштвото, состојба која се рефлектираше и врз остварениот негативен финансиски резултат. Во таа насока, Раководството на Друштвото во 2018 година, вложи огромни напори при сите негативни услови да го задржи и следи трендот на развој на БДП во Република Македонија низ остварената продукција за 2018 година, водејќи сметка да го намали нивото на оперативните трошоци што ќе биде основна задача и во 2019 година.

❖ **ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА**

Основна, долгорочна цел на Друштвото е остварување на позитивни резултати и остварување на нето добивка преку вршење на дејноста осигурување со максимална присутност и зацврстување на позицијата на Осигурителниот пазар во Р. Македонија, постојано подобрување и зголемување на деловниот резултат од основната дејност.

За нивно остварување како и за подобрување на целокупното работење на Друштвото, во 2018 година се направија промени, најпрво во Раководството на Друштвото и кај останатите вработени. Овие промени резултираа донекаде со подобрување на работењето на Друштвото и тоа: видливи се резултатите кај наплатата на побарувањата од полисирана премија, подобрување на ефикасноста во обработката на штети, мало зголемување на продажбата на полиси за осигурување во споредба со претходната 2017 година со делумно подобро учество на класите на незадолжително осигурување што се ќе доведе до зголемување на квалитетот на услугите на осигурување и зголемување на квалитетот на Портфолиото на осигурување на Друштвото покрај неговото проширување.

Во 2018 година, Друштвото мораше константно да презема активности за усогласеност на работењето на Друштвото со Законот за супервизија на осигурување и Подзаконските акти произлезени од истиот и со останатите закони. Раководството на Друштвото верува дека со реализација на договорените активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегување на нов сериозен Акционер на Друштвото, во текот на 2019 година ќе биде во целост усогласено со Законот за супервизија на осигурување и останатите подзаконски акти.

За остварување на стратешката цел потребно е да се постигне меѓу другото и континуиран раст на премијата во согласност со порастот на индексот на пазарот на осигурување, подобрување на индексот на наплатена премија, раст, градење и зајакнување на продажната мрежа, зголемување на продуктивноста и трошковната ефикасност на продажните места, намалување и рационализација на трошоците при работењето, изградба на адекватна организациска структура преку квалитетно управување со човечки ресурси и сл.

❖ КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во согласност со член 5 од Законот за супервизија на осигурување и согласно Решението за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување, врши работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

1. Осигурување од последици на несреќен случај – НЕЗГОДА	(01)
2. Осигурување на моторни возила (каско)	(03)
3. Осигурување на шински возила (каско)	(04)
4. Осигурување на воздухоплови (каско)	(05)
5. Осигурување на стока во превоз (карго)	(07)
6. Осигурување на имот од пожар и други опасности	(08)
7. Други осигурување на имот	(09)
8. Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила (10)	
9. Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови	(11)
10. Општо осигурување од одговорност	(13)
11. Осигурување на туристичка помош	(18)

Преку континуирано работење на утврдување и согледување на потребите за осигурување во услови на техничкиот и научниот развој и во услови на движење на стандардот на граѓаните, Друштвото постојано прави напори за проширување на дејноста и продуктите за осигурување со намалување на зависноста од задолжителните осигурувања и зголемување на продажбата на доброволни продукти како приоритет број еден во идното работење на Друштвото.

Друштвото во 2019 година има во план да започне со работа и во други класи на осигурување, согласно својата визија за развој во доменот на неживотно осигурување, како и потребата од дополнување на својата палета на услуги со класи на осигурување за кои реално постои пазарен интерес и за кое Друштвото располага со соодветен потенцијал за спроведување на осигурувањето.

❖ МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Друштвото континуирано ги идентификува, ги проценува и ги мери ризиците на кои е изложено во текот на својата работа и управува со тие ризици на тој начин кој обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност кој нема да го загрози имотот и целокупното работење на Друштвото, начин кој обезбедува заштита на интересите на акционерите, осигурениците, оштетените трети лица и други доверители на Друштвото во согласност со Законските прописи.

За управување со ризици, Друштвото има изготвена посебна Програма за управување со ризици каде што се идентификувани повеќе ризици и цели за нивна контрола и истовремено, детално се изложени и активности и постапки за контрола и управување со ризиците.

Во 2018 година, во одреден дел преку Друштво АЛБ-СИГУРАЦИОН од Албанија, а за останатиот дел самостојно Друштвото склучи Договори за реосигурување за оние класи на осигурување и ризици за кои се предвидуваше дека не може со сопствени средства целосно да покрие евентуален поединечен штетен настан.

Со помош на склучените Договори за реосигурување а во согласност со Програмата за реосигурување за 2018 година, Друштвото ги постигна следните цели:

- заштита на Капиталот на Друштвото, и
- зголемување на капацитетот на Друштвото за прием во осигурување на ризици кои се над сопствениот самопридржај.

Друштвото во 2018 година е изложено на следните ризици:

- Ризикот од неадекватност на Капиталот,
- Ризикот на осигурување,
- Финансиските (Пазарни) ризици и тоа: Ризикот на ликвидност, Кредитниот ризик, Валутниот ризик, Каматниот ризик и Ризикот на фер вредност,
- Оперативни ризици и тоа: Ризикот од човечки фактор, Ризикот од методологијата во актуарството, Неадекватната контрола, Ризикот на информатичката технологија, Регулаторно-Законодавните ризици и Процесите и системите, односно неадекватните планови.

Управниот одбор и Раководството на Друштвото постојано преземаа мерки за отстранување на наведените ризици.

Друштвото не водеше постојана сметка за потребното ниво на обемот на Капиталот, маргината на солвентност, Техничките резерви и нивното вложување и може да се заклучи дека во **2018** година, со остварување на негативен финансиски резултат, загуба од **99.158.560** денари пред и по оданочување, Капиталот на Друштвото изнесуваше **45.247.031** денари, односно Друштвото имаше недостаток на Капитал од **139.517.569** денари во однос на Гарантниот фонд од 3 милиони Евра и неусогласеност со Членот 77 Став 3 Точка 2 од Законот за супервизија на осигурување.

На 31.12.2018 година Друштвото има недостаток на Капитал во однос на Потребното ниво на маргина на солвентност на износ од **12.808.266,47** денари, односно Друштвото во текот на 2018 година, целосно не ја исполнува обврската од Членот 75 Став 1 од Законот за супервизија на осигурување.

Техничките резерви на 31.12.2018 година изнесуваат **402.066.992,00** денари и се состојат од:

- Резерви за преносни премии: 156.521.738,00 денари; и
- Резерви за штети: 245.545.254,00 денари.

Обврската за вложување на средства барем во висина на пресметаните Нето Технички резерви не е исполнета на 31.12.2018 година.

На 31.12.2018 година во образецот ВТР на Друштвото, евидентиран е недостаток на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 116.983.630,00 денари, што не е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Раководството на Друштвото верува дека доминантниот основач имаше намера да продолжи да го подржува работењето на Друштвото во наредниот период од најмалку дванаесет месеци по датумот на известување на 31 декември 2017 година. Поткрепа по претпоставката за континуитет, Раководството наоѓа со реализација на договорените активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегување на нов сериозен Акционер на Друштвото, ХАЛК БАНКА АД Скопје како единствен Акционер на 100% од Капиталот на Друштвото во почетокот на 2019 година и што е поважно за работењето на Друштвото во наредниот период е зголемувањето на Основната главнина на Друштвото, односно уплатата на 3 милиони Евра од страна на Единствениот Акционер на Друштвото.

❖ ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА СРЕДСТВА

Друштвото управува со своите средства имајќи ги предвид ограничувањата одредени со Законот за супервизија на осигурување.

Средствата кои ги покриваат Техничките резерви во 2018 година се во рамките на дозволените вложувања. Вложувањата на средствата кои ги покриваат Нето Техничките резерви се како што следува:

- Парични средства во благајна и средства на банкарски сметки: 5.002.305,00 денари;
- Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРМ: 162.800.000,00 денари;
- Хартии од вредност издадени од РМ или НБРМ: 104.768.986,00 денари; и
- Удели во Инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ: 12.512.071,00 денари.

Средствата за покривање на Капиталот на Друштвото во 2018 година се вложувања во Градежни објекти, односно во Деловниот простор на Седиштето на Друштвото на износ од 127.421.676,00 денари и вложувања во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување на износ од 11.926.692,00 денари.

❖ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Друштвото го води своето сметководство и поднесува Годишна сметка на начин определен со Законот за трговски друштва а врз основа на Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото, Управниот одбор на Друштвото има донесено Одлука за сметководствени политики изготвена врз основа на Меѓународните сметководствени стандарди, Меѓународните стандарди за финансиско известување и останатите Законски прописи што се во сила, како и врз основа на донесениот Правилник за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото и врз основа на современите сознанија за работењето на Друштвото.

Основно начело на искажувањето на податоците во Финансиските извештаи и Деловните книги на Друштвото е точното и фер презентирање на средствата, обврските, основната главнина, приходите, расходите и резултатите од работењето на Друштвото.

Сметководствените политики и Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото се применуваат конзистентно и доследно и во 2019 година.

❖ ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА/ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Со состојба на 31.12.2018 година Друштвото во уредна постапка согласно Закон за трговски друштва, на Собрание на акционери одобри една голема зделка со заинтересирана страна поврзана со зголемување одобрување на склучување на Договор за субординиран долг (заем) помеѓу Ц&Ц Технологија ДОО экспорт-импорт Скопје како давател на субординиран долг и НОВА ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје како примател на субординиран долг. Одлуката не беше спроведена од страна на акционерот поради што Одлуката за одобрување на голема зделка со заинтересирана страна се стави вон сила на Собрание на акционери одржано на ден 28.09.2018 година.

❖ ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА 2018 ГОДИНА

На 23.11.2017 година настана промена во сопственичката структура на Друштвото, при што на 31.12.2017 година Друштвото е во сопственост на двајца основачи и тоа:

- Друштво за инвестиции, технологија, градежништво, трговија и услуги ЦЦ Технологија ДОО экспорт – импорт, Скопје со седиште на ул. “Славеј Планина” бр. 4А, 1000 Скопје – Чаир, Македонија кое поседува вкупно 315.000 обични акции, односно 90% од капиталот на Друштвото; и
- Анонимно друштво за осигурување АЛБ Сигурацион АД, со седиште на ул. “Џорџ Буш” бр. 10, Тирана, Албанија кое поседува вкупно 35.000 обични акции, односно 10% од капиталот на Друштвото.

На 02.02.2018 година Друштвото го промени својот назив во Нова Осигурување АД Скопје.

❖ АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Бруто полисирана премија

Најбитни параметри на остварена премија за 2018 година:

- Остварена бруто премија (БПП) за 2018 година 344.914.622 мкд
- Во однос на 2017 година пораст од 9, 6%
- БПП за 2018 година остварена преку вкупно 67.298 полиси
- Во однос на 2017 година, намалување 0, 1%

Намалувањето на бројот на склучени полиси претежно произлегува од намалувањето на оперативната активност на Друштвото преку склучување помалку полиси за автомобилска одговорност и за патничко здравствено осигурување Споредбените резултати се прикажани во Табелата што следи:

АНАЛИЗА И СПОРЕДБА НА ОСТВАРЕНА И ПЛАНИРАНА ПРЕМИЈА ЗА 2018 ГОДИНА						
Вид на осигурување	2017	БПП	2018	Планирана БПП (мкд)	Индекс реализација %	индекс / Доброволни /Задолжит.
	Бруто полисирана премија	2018 vs 2017	Остварена БПП (мкд)			
Автоодговорност (А/О)	210.487.579	103,6%	218.025.189	246.000.000	88,6%	89%
Зелена Карта (З/К)	55.673.576	96,8%	53.916.358	61.500.000	87,7%	
Патници во Јавен превоз (ПЈП)	989.850	127,8%	1.265.220	2.152.500	58,8%	64%
Гранично осигурување (ГО)	1.671.263	130,1%	2.174.025	4.920.000	44,2%	
Каско осигурување	20.001.540	97,8%	19.569.587	30.750.000	63,6%	
Имот	9.500.982	105,0%	9.973.136	30.750.000	32,4%	
Осигурување од Незгода	4.973.809	109,0%	5.420.510	12.300.000	44,1%	
Патничко осигурување	5.545.099	90,2%	5.001.675	10.455.000	47,8%	
ЦМР	656.514	135,3%	888.368	7.380.000	12,0%	
Транспорт	8.702	106,0%	9.225	922.500	1,0%	
Општа Одговорност	1.927.611	104,2%	2.007.776	6.150.000	32,6%	
Посеви и плодови	3.223.262	827,2%	26.663.553	30.750.000	86,7%	
Здравствено осигурување			0	7.995.000	0,0%	
Осигурување на Гаранции			0	6.150.000	0,0%	
Осигурување финансиска загуба			0	3.075.000	0,0%	
ВКУПНО	314.659.787	109,6%	344.914.622	461.250.000	75%	

Во 2018 година, имаме отстапување на остварената Бруто полисирана премија по видови на осигурувања во споредба со планираната со Годишниот план на продажба за 2018 година и тоа:

- Неостварување од 11% кај Задолжителните осигурувања и неостварување од 36% кај Доброволните осигурувања во споредба со планираното со Годишниот план на продажба за 2018 година.
- Неисполнувањето на Годишниот план за продажба за 2018 година, односно по Класи на осигурувања се должи главно на следното:
- Нереален План за 2018 година, заради не земење во предвид услови на пазар на осигурување, сопствени ресурси и капацитет на Друштвото од секој аспект;
- Планирана Бруто полисирана премија и нејзино оставарување со човечки ресурси кои не ја остварија предвидената и планирана премија заради нивно заминување од Друштвото;
- Прекинатата соработка со Подружници/Агенти на Друштвото со остварен негативен технички резултат и недоволен процент на наплатена премија;
- Намален обем на остварена премија преку надворешни канали заради неисполнување на договорените обврски од Друштвото кон нив, во однос на ветената провизија и начин на соработка;
- Намаленото учество на тендери, претежно на Јавни набавки а со тоа и намален износ на остварена премија, заради намален РЕО лимит во одредени класи во однос на 2017 година;
- Предвидена планирана премија за 2018 година за класи на осигурување за кои Друштвото немало лиценца за работа од АСО, за кои и не добило во 2018 година, а со тоа не се остварени осигурувања по тие класи;
- Ниско ниво на доверба на клиентите кон Друштвото во однос на можноста за исплата на надомест на штета воопшто, нивна реална пресмтека и евентуална навремена исплата;

Со овие остварувања во 2018 година, Друштвото и понатаму останува да е премногу изложено на ризиците од Задолжителните осигурувања со учество од 79.80 % во вкупно остварената Бруто полисирана премија и посебно на Автоодговорноста која сама по себе во 2018 година опфаќа 63,20 % од севкупното Портофолио на Друштвото.

ШТЕТИ

Бруто ликвидараните штети во 2018 година изнесуваат 193.996.603,00 и во споредба со износот на ликвидараните штети во 2017 година кој изнесувал 170.156.669,00 бележи зголемување на обработката и ликвидацијата на штети. Односно во 2018 година согласно доленаведениот табеларен приказ во 2018 година бележи пораст на обработени и ликвидирани штети. Во 2017 година бројката на обратени и ликвидирани штети изнесува 2.529 штети наспроти 2018 година кој изнесува 3.137.

Табелата ја прикажува структурата на ликвидираните (нето) штети за 2017 и 2018 година по видови на осигурување:

Бр.	Класа	Број на ликвидирани штети		Сума на ликвидирани штети	
		2017	2018	2017	2018
1	A/O	1839	1996	116.211.506,00	124.746.612,00
2	A/K Каско	150	495	13.509.873,00	10.857.796,00
3	Д/К каско стакло	66	65	1.038.279,00	1.515.802,00
4	Патничко осигурување	43	37	549.481,00	635.748,00
5	Авто незгода	8	8	213.847,00	445.836,00
6	Имот пожар-индустрија	6	3	425.299,00	31.561,00
7	Имот пожар-цивил	8	15	300.741,00	2.123.952,00
8	Имот-крш машини	13	24	202.293,00	610.622,00
9	Имот-кражба	2	10	97.493,00	262.376,00
10	Имот-стакло	1	32	10.216,00	365.228,00
11	Имот-домаќинско	4	6	128.756,00	121.883,00
12	Имот-електронска опрема	0	0	0	0
13	Имот – објекти во градба	0	0	0	0
14	Негода	137	81	5.830.730,00	4.577.503,00
15	Непознато возило	12	3	924.419,00	1.112.160,00
16	Карго	1	0	738.960,00	0
17	Одговорност	10	5	83.859,00	150.360,00
18	ЦМР	0	0	0	0
19	Гранично осигурување	0	1	0	41.110,00
20	Зелена карта	143	117	16.386.612,00	16.808.144,00
21	Кореспондентски дог.	12	14	807.787,00	1.951.265,00
22	Неосигурани возила	46	65	11.099.676,00	8.855.686,00
23	Посеви и плодови	28	160	1.596.842,00	18.782.959,00
24	Вкупно	2529	3137	170.156.669,00	193.996.603,00

Состојбата на резервирани штети во 2018 година во однос на 2017 година, односно износот од 129.920.216,00 денари во 2018 година во сооднос со резервираните штети 125.110.076, во 2017 година бележи мало зголемување и се темели на зголемување на оштетни побарување по класа посеви и плодови, како и на адаптацијата согласно регулативата на АСО и преструктурирање на друштвото.

Во текот на 2019 година со зголемената ефикасност на секторот и брзата исплата на ликвидираниот оштетен побарувања ќе допринесеме за подобрување на мислењето на јавноста за нашето Друштво и за промовирање на потребата од осигурување во Друштвото, водејќи се од фактот дека исплатата на штетите е вистинската и најдобра маркетиншка страна на осигурителниот бизнис во целина.

Сменетиот начин на пристап кон нашиот осигуреник и оштетен во последните две години и постојаното одржување контакти со оштетените лица, баратели за надоместување на штети, во спроведувањето на активноста на обработка на штетите, како и коректното однесување за секоја штета според договорот за полиса ќе се продолжи да се применува во Друштвото и во иднина.

❖ ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

Друштвото ја заврши 2018 година со негативен финансиски резултат од **99.158.560** денари пред и по оданочување.

Најголем импакт на остварениот резултат предизвика, намалените вкупни приходи од работењето, бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија (со тоа и помалку приходи од една страна), Бруто исплатени штети, како и зголемувањето на бруто резервите за штети.

❖ ПРИХОДИ

Подетално, категориите на приходи и расходи се следните:

Остварените Вкупни приходи на износ од 317.778.284 денари во 2018 година во однос со остварените во 2017 година, се намалена за 14,31%.

1) Заработената премија во 2018 година е намалена за 1,07% во однос на 2017 година.

Учеството на Заработена премија во вкупно остварените приходи во 2018 година изнесува 96,01% а во 2017 година изнесувало 83,16%.

	2018	2017
ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА	305.106.514	308.404.279
Бруто полисирана премија за осигурување	344.200.280	313.187.284
Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	(35.794.696)	(10.932.244)
Промена во бруто резервата за преносна премија	(3.299.070)	6.149.239
Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	-	-

2) Приходите од вложувањата на износ од 5.129.384 денари во 2018 година во однос на 2017 година се помали за 32,81 %.

Останатите осигурително технички приходи, намалени за реосигурување во 2018 година на износ од **3.956.633** денари се за 44,37% помали во однос на 2017 година, а **Останатите приходи** на износ од 799.316 денари во 2018 година се за 98,32% помали во однос на 2017 година.

❖ РАСХОДИ

Во 2018 година, остварени се Вкупни расходи на износ од 416.936.844 денари и во однос со остварените во 2017 година, истите се поголеми за 5,67%.

1) Остварените Нето трошоци за штети на износ 200.403.620 денари во 2018 година во однос со истите во 2017 година се намалени за 4,60%.

Настанати штети (нето трошоци за штети)

Опис	Бруто		Реосигурување		Нето	
Година	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Бруто исплатени штети	190.063.438	163.319.000	11.966.436	0	178.097.002	163.319.000
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети - РБНС	31.158.859	2.724.769	13.145.315	0	18.013.544	2.724.769
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети - ИБНР	9.346.571	48.861.755	0	0	9.346.571	48.861.755
Промени во резервите за индиректни трошоци	(63.304)	759.276	0	0	-63.304	759.276
Промени во резервите за директни трошоци	202.527	257.933	0	0	202.527	257.933
Приходи од регресни побарувања	(5.192.720)	(5.852.544)	0	0	(5.192.720)	(5.852.544)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	225.515.371	210.070.189	25.111.751	0	200.403.620	210.070.189

2) Трошоците за бонуси и попусти на износ од 964.982 денари во 2018 година во однос со 2017 година се намалени за 1,70%.

3) Нето трошоците за спроведување на осигурување на износ од 174.978.874 денари во 2018 година во однос со 2017 година се поголеми за 7,47%.

4) Останатите осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување на износ од 23.532.188 денари во 2018 година во однос со 2017 година се зголемени за 4,75%.

5) Вредносното усогласување на побарувањата по основ на премија на износ од 3.344.910 денари е негативно во 2018 година како резултат на ненавремената наплата на доспеаните побарувања.

6) Останатите расходи, вклучувајќи ги и вредносните усогласувања на износ од 12.468.842 денари во 2018 година во однос со 2017 година се зголемени за 234,87%.

❖ ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

Податоците од Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба) на 31.12.2018 година укажуваат дека:

- Вкупните средства, односно Активата на Друштвото, на износ од 581.294.086,00 денари во 2018 година се намалени за 1,11% во однос на 2017 година;
- Вкупните тековни обврски се зголемени за 70,19%;
- Техничките резерви се зголемени за 11,84%; и
- Вкупниот Капитал, поради остварената загуба за тековната година е значително намален за 68,23% во однос на 2017 година.

Подетално, категориите на средствата (Активата) и Обврските, Техничките резерви и Капиталот (Пасивата) се следните:

1) Во вкупните средства (Активата) на Друштвото, на 31.12.2018 година најголемо е учеството на Вложувањата од 72,37%, Нематеријалните средства со незначителни 0,16% , Побарувањата учествуваат со 14,74%, Останатите средства со 1,84% и Одложените трошоци за стекнување (ABP) со 8,42%.

Табела на Средства на Друштвото на 31.12.2018 година:

Опис	2018	2017	Процент	Процент
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	931.915	1.148.816	0,16%	0,20%
ВЛОЖУВАЊА	420.682.185	468.309.198	72,37%	80,56%
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	127.421.676	130.880.794		
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	11.926.692	12.271.600		
Останати финансиски вложувања:	281.333.817	325.156.804		
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	104.768.986	123.934.842		
Финансиски вложувања за тргување	12.512.071	43.771.728		
Депозити, заеми и останати пласмани	164.052.760	157.450.234		
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	13.145.315	0	2,26%	0,00%
Одложени даночни средства	1.255.474	1.161.604	0,22%	0,20%
ПОБАРУВАЊА	85.661.241	59.231.521	14,74%	10,19%
Побарувања од непосредни работи во осигурување	57.144.900	40.479.045		
ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	11.966.436	0		
Останати побарувања	16.549.905	18.752.476		
ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	10.686.074	9.106.354	1,84%	1,57%
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	4.832.026	3.424.857		
Парични средства и останати парични еквиваленти	5.002.305	4.811.367		
Залихи и ситен инвентар	851.743	870.130		
АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	48.931.882	48.744.075	8,42%	8,39%
Одложени трошоци за стекнување	48.931.882	48.744.075		
ВКУПНА АКТИВА	581.294.086	587.701.568		

Од Вкупните вложувања на износ од 420.682.185,00 денари во 2018 година:

Градежните објекти учествуваат со 30,29%, Финансиските вложувања во заеднички контролирани ентитети со 2,84%, Финансиските вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање со 24,90%, Финансиските вложувања за тргување со 2,97%, а Депозитите во банки со 39,00%.

Карактеристично за овие средства е тоа што во најголем дел, освен вложувањата во Градежните објекти и во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување, се средства за покривање на Техничките резерви на Друштвото и што постојано се внимава на нивната рочност на орочување, односно се орочуваат на пократки рокови со цел да можат да се употребат во секое време за измирување на обврските за надоместување на штети пред се и на другите доспеани обврски, исто така.

Посебна категорија на средства се **Побарувањата на Друштвото кои на 31.12.2018 година изнесуваа 85.661.241 денари** и во најголем дел произлегуваат од Побарувања од ненаплатени премии 66,71%, а Останатите побарувања се 33,29%.

Старосната структура на побарувањата од премија од договорите за осигурување со состојба на 31.12.2018 и на 31.12.2017 година е како што следи во Табелата:

Година	2018			2017		
Рочност	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	13.528.251	0	13.528.251	11.804.437	0	11.804.437
31-60 дена	7.311.444	(731.144)	6.580.300	3.398.569	(339.857)	3.058.712
61-120 дена	9.884.737	(3.064.268)	6.820.469	4.423.750	(1.371.362)	3.052.388
121-270 дена	7.751.757	(3.953.396)	3.798.361	5.521.891	(2.816.164)	2.705.727
271-365 дена	2.224.361	(1.579.296)	645.065	1.642.623	(1.166.263)	476.360
над 365 дена	46.552.996	(46.552.996)	0	46.842.545	(46.842.545)	0
Доспеани побарувања	87.253.546	(55.881.101)	31.372.445	73.633.815	(52.536.191)	21.097.624
Недоспеани побарувања	25.772.456	0	0	13.556.671	0	13.556.671
Вкупно:	113.026.002	(55.881.101)	31.372.445	87.190.486	(52.536.191)	34.654.295

2) Капиталот на Друштвото, Техничките резерви и Обврските ја сочинуваат Пасивата и на 31.12.2018 година: Капиталот на Друштвото претставува 7,94%, Техничките резерви претставуваат 71,43%, Обврските претставуваат 20,35% и Пасивните временски разграничувања претставуваат 0,16% од Пасивата на Друштвото.

Табелата на Пасивата на Билансот на состојба на Друштвото на 31.12.2018 и на 31.12.2017 година:

Опис	2018	2017	Процент
КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	46.178.946	145.337.506	7,94%
Запишан капитал	214.881.483	214.881.483	
Ревалоризациона резерва	42.384.047	42.384.047	
Нераспределена нето добивка	-	-	
Пренесена загуба	(111.928.024)	(88.241.099)	
Добивка за тековниот пресметковен период	-	-	
Загуба за тековниот пресметковен период	(99.158.560)	(23.686.925)	
БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	415.212.307	371.268.584	71,43%
СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	0	0	0,00%
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	373.790	373.790	0,06%
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	309.155	68.309	0,05%
ОБВРСКИ	118.314.766	69.518.937	20,35%
ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	905.122	1.228.312	0,16%
ВКУПНА ПАСИВА	581.294.086	587.795.438	

КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	46.178.946	145.337.506	7,94%
Запишан капитал	214.881.483	214.881.483	
Ревалоризациона резерва	42.384.047	42.384.047	
Нераспределена нето добивка	-	-	
Пренесена загуба	111.928.024	88.241.099	
Добивка за тековниот пресметковен период	-	-	
Загуба за тековниот пресметковен период	99.158.560	23.686.925	
БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	415.212.307	371.268.584	71,43%
СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	0	0	0,00%
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	373.790	373.790	0,06%
ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	309.155	68.309	0,05%
ОБВРСКИ	118.314.766	69.518.937	20,35%
ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	905.122	1.228.312	0,16%
ВКУПНА ПАСИВА	581.294.086	587.795.438	

❖ **ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ**

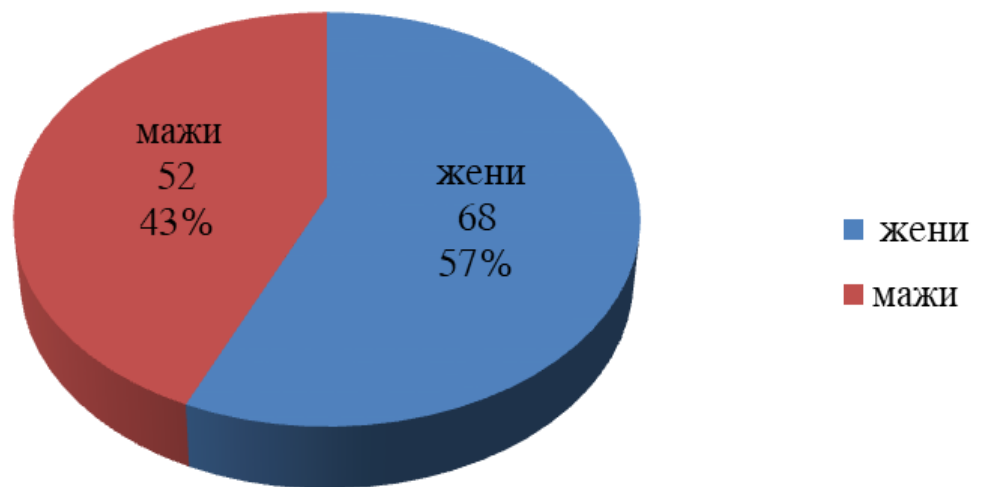
- **Организациона структура и број на вработени**

Во делот на човечките ресурси и оваа година активностите беа претежно насочени кон развој на знаењата и способностите на вработените и за оваа цел дел од вработените учествуваа на разни обуки, семинари и советувања со цел поттикнување на личниот развој на вработените како и подобрување на нивните стручни знаења.

На 31.12.2018 година од вкупно 120 вработени лица во Друштвото, во Генерална дирекција се 46 вработени, додека во Подружниците низ Република Македонија, останатите 74 вработени.

Структурата на вработените согласно полот е следната:

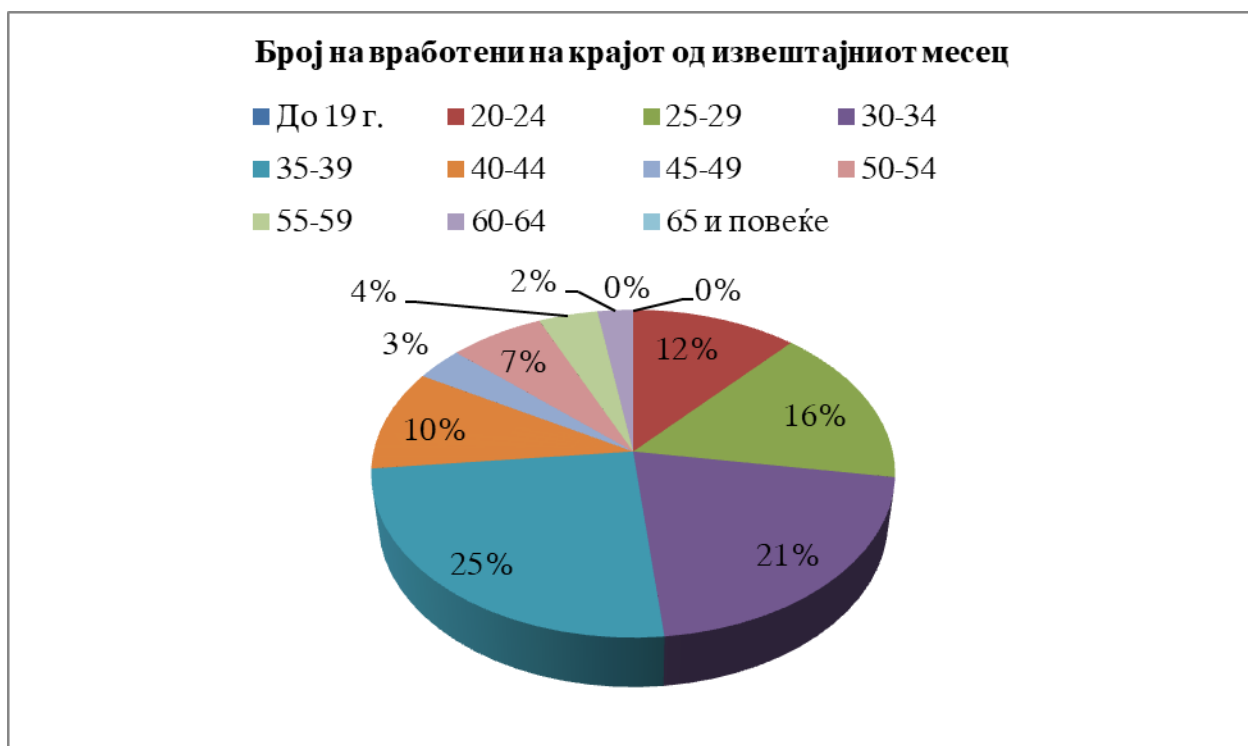
3. ВРАБОТЕНИ СПОРЕД РАБОТНОТО ВРЕМЕ ЗА МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ 2018 ГОДИНА

Структурата на вработените од аспект на степенот на образование е следната:

Структурата на вработените по старост на 31.12.2017 година е следната:

ПОДРУЖНИЦИ НА ДРУШТВОТО СО СОСТОЈБА НА 31.12.2018 ГОДИНА

Филијала	Адреса	Овластено лице
Битола	Ул.Борис Кидрич бр.8/1приземје	Исни Абази
Кичево	Ул.Булевар Ослободување Бр.56-2	Исни Абази
Кавадарци	Ул.7-ми Септември Бр.38	Исни Абази
Струга 1	Ул.Пролетерски Бригади Бр.68	Исни Абази
Валандово	Ул.Маршал Тито Бр.ББ	Исни Абази
Гевгелија	Ул.7-ми Ноември Бр.ББ	Исни Абази
Виница	Ул.Браќа Миладиновци Бр.36/1	Исни Абази
Куманово 1	Ул.11-ти Октомври Бр. 1/зграда 1-приземје	Исни Абази
Куманово	Ул.11-ти Октомври Бр. 1	Исни Абази
Охрид 1	Ул.Булевар Туристичка Бр.50/4-2	Исни Абази
Охрид 2	Ул.Димитар Влахов Бр. 1/1-1,кат-приз	Исни Абази
Кривогаштани	Ул.Филип Втори Бр.81/1-1	Исни Абази
Тетово 2	Ул.29-ти Ноември бр.70	Исни Абази
Тетово	Ул.101 Бр.1 Голема Речица	Исни Абази
Тетово	Ул.Благоја Тоска Бр.59/2-1	Исни Абази
Гостивар 2	Ул.Браќа Ѓиноски Бр.199/1/2-приземје	Исни Абази
Гостивар 1	Илинденска Бр.276/6	Исни Абази
Струга 3	Ул.Пролетерски Бригади Бр.39/2, куќа 1-Приз.дел 1	Исни Абази
Кисела Вода	Ул.Сава Ковачевиќ Бр. 1/лам 4-006	Исни Абази
Драчево	Ул.Гандиева Бр.2А-3/1-1	Исни Абази
Прилеп 1	Ул.Кузман Јосифоски Бр.1	Исни Абази
Крушево	Ул.Никола Ѓурковиќ Бр.19/2-куќа1, приз	Исни Абази
Струмица 3	Ул.Населено Место Без Уличен Систем Бр.234/2-1	Исни Абази
Струмица 2	Ул.Ленинова Бр.29-13	Исни Абази
Струмица 2	Ул.Климент Охридски Бр.54	Исни Абази
Неготино	Ул.Маршал Тито Бр.152	Исни Абази
Скопје	Ул.Втора Македонска Бригада Бр.16-7/1/приземје	Исни Абази
Скопје Чаир 3	Ул.Втора Македонска Бригада Бр.16/6	Исни Абази
Крива Паланка	Ул.Индустриска Бр. 1	Исни Абази
Скопје 1	Ул.1737 Бр.34/1-1-2 приземје	Исни Абази
Велес	Ул.АСНОМ Бр.1-1	Исни Абази
Кочани 1	Ул.ВМРО Бр.81	Исни Абази
Делчево	Ул.Булевар Македонија Бр.ББ/К-1	Исни Абази
Ресен 1	Ул.Јосиф Јосифовски Бр. 1	Исни Абази
Дебар 1	Ул.Братство Единство Бр.ББ	Исни Абази
Скопје-Сингелиќ	Ул.Алија Авдовиќ бр.18	Исни Абази
Радовиш 1	ул. Партизанска бр.37, Радовиш	Исни Абази
Радовиш		Исни Абази
Трубарево	Ул.1, бр.70, број на зграда 1, влез 1, кат ПО, број 1	Исни Абази
Дирекција	Ул.1737 Бр.32 влез 1 локал 45 (Палата Зум)	Исни Абази

❖ РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Со промената на доминантниот сопственик на Друштвото, се променија и сновните развојни цели на Друштвото. Согласно новата визија на Друштвото, целта е во следните неколку години да станеме една од водечките компании во секторот за неживотно осигурување во Р.Македонија, со одржлив раст и профитабилност, притоа афирмирајќи силно присуство кај индивидуални клиенти, придружено со фокус на иновации и нови производи.

Заради остварување на овие цели, Друштвото ќе започне со интензивно вложување во зголемување на човечките ресурси со професионалци од областа на неживотно осигурување, како и во набавка на нова опрема и технологија во насока на обезбедување на сигурност и тајност на податоците, непрекината функција на Системот а со тоа и на бизнисот во било какви услови,

воспоставување на процедури за превентивно делување и почитување на техничките аспекти на опремата.

Во текот на 2018 година, реализирани се само мал дел од неопходните активности и проекти за развој и надградба на апликативните системи во насока на реализација на регулаторните барања, задолжителните стандарди за усогласување на работењето на Друштвото со прописите, како и надграба на ИТ инфраструктурата (системска, комуникациска, бази на податоци и сигурност на информации). Истите планираме со далеку поголем интензитет да продолжат во 2019, а голем дел од нив и да добијат целосна имплементација во 2019 година.

Во 2019 година ќе продолжи да се вложува во развој на продажната мрежа, развој на нови класи на осигурување и подобрување на квалитетот на постоечките, зголемување на квалитетот на обработка и исплата на оштетните побарувања, а со цел нашите производи/услуги да се што достапни до самите осигуреници.

Ќе се вложува во знаењето на вработените со постојани обуки согласно современите европски и светски трендови за осигурување.

Организациската структура на Друштвото во целост ќе претрпи измени и ќе продолжи да се обликува динамично според потребите и развојот на Друштвото. Ќе се работи и на подигнување на меѓусекторската соработка и подигнување на тимскиот дух како најважна основа за успешно работење на Друштвото во целина.

Потврда на актуарот

1) Назив на Друштво: Друштво за Осигурување НОВА АД Скопје

Адреса: Ул. „1737“ бр.32, влез 1, локал 45 (Палата Зум), 1000 Скопје

Телефон: (02) 3122 385

Веб-адреса: <http://www.nova.com.mk>

Период за којшто се известува: 01.01.2018 – 31.12.2018

Име и презиме на актуарот: Роберт Несими

Телефон: 071-200-232

E-mail адреса: robertnesimi@hotmail.com

2) Потврдата се изготвува во однос на следните класи на осигурување:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

3) Информации и податоци кои ги користи актуарот:

Податоците кои се користат при актуарските пресметки се предадени до актуарот од страна на належно лице од Друштвото, а се превземени од информацискиот систем кој Друштвото го користи во секојдневната работа. Притоа одговорни лица за податоците и информациите од посебни сектори се:

Одговорно лице за податоците во однос на премиите, тарифите на премии и реосигурувањето е Горан Михајловски, Оперативен Директор за Продажба и Прием во Осигурување.

Одговорно лице за податоците во однос на штетите е Славчо Таушанов, Директор на сектор Штети.

Одговорно лице за финансиските податоци, односно валутата, капиталот на друштвото и финансиските извештаи е Дритон Емини, Директор на сектор Финансии.

4) Валута

Конверзијата на странските валути во денари се врши на денот на утврдувањето на обврската/побарувањето, според средниот курс на Народната банка на Република Македонија.

5) Тарифи на премии

Во тековната година Друштвото има воведено нови тарифи или има направено измена во постоечките тарифи на премии.

а) Да ☒ б) Не

Во овој период Друштвото нема воведено нови услови и тарифи.

6) Технички резерви

Податоците за бруто техничките резерви и техничките резерви – дел од реосигурување и/или соосигурување од соодветните статистички обрасци кои се составен дел на Правилникот за статистички осигурителни стандарди, се пресметани во согласност со Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарските стандарди и друштвото за осигурување може да одговори на сите свои обврски од осигурувањето.

а) ☒ Да б) Не

Методите за пресметка на сите типови резерви се исти со методите опишани во претходната актуарска потврда.

☒ а) Да б) Не

6.1. Резерви за преносни премии

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени:

☒ 1) договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот,

2) договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот,

☒ 3) договори за осигурување кај коишто ризикот нелинеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот.

Притоа:

- при пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 1) е користен методот про-рата темпорис опишан во Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви

а) ☒ Да

б) Не

Во портфолиото на Друштвото за продуктите за осигурување на посеви и плодови постојат полиси кои се склучени во 2018 година, а кај кои скаденцата е во 2019 година. Бидејќи во самиот продукт се покриват само ризици до периодот на берба (кој што е завршен во 2018 за сите посеви и плодови), т.е. нема основ за штети настанати во 2019 година, преносната премија за овие полиси е пресметана на 0.

На ист начин е пресметана и преносната премија за делот на овие полиси предаден во реосигурување.

(При про-рата пресметка, вредноста на преносната премија за овие полиси би била 7.473.179 денари, а делот во реосигурување 5.231.225).

6.1.1. Дополнителна резерва за неистечени ризици

Анализата на неистечените ризици во овој период покажува дека не постои потреба за чување посебна дополнителна резерва за истите.

6.2. Резерви за бонуси и попусти

6.3. Резерви за штети

6.3.1. Резерви за настанати и пријавени штети

Резервите за настанати и пријавени штети се пресметани во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.

а) ☒ Да

б) Не

Во 2018 година Друштвото има склучено договор за реосигурување за продуктот Посеви и Плодови. Договорот е од типот QS, цедирана е 70% од премијата, а реосигурителот исто така превзема 70% од настанатите штети. Заклучно со 31.12.2018 книжен е износ на РБНС во реосигурување согласно фактурите за порамнување добиени од реосигурителот.

6.3.1.1. Рентни штети

Друштвото нема пријавени рентни штети.

6.3.2. Резерви за настанати но непријавени штети

Резервите за настанати но непријавени штети (понатаму ИБНР) за сите класи на осигурување со исклучок на класата 89-Имот и 18-Патничко осигурување се проценети со метод на триангулација на штети, при што триангулацијата е направена за секоја класа на осигурување одделно.

Бидејќи Друштвото веќе има подолга историја на штети, во развојот на штети за сите класи се земени податоци од последните 7 години. Поради овој подолг период на развој, по проценка на актуарот таил-факторот при триангулацијата е земен да биде 1 за сите класи на осигурување.

Повеќе детали за пресметките по одделни класи на осигурување се дадени подолу.

Одделни коментари по класи:

Осигурување од последици на несреќен случај (незгода) – Првичната проценка е направена со триангулација на ликвидираниите штети, за штетите настанати во последните седум години. Забележана е голема релативна варијација за првата и четврта година на ликвидација.

Развојни коефициенти во првата година на ликвидација:

Фактори	1
2012	3,80
2013	2,07
2014	1,89
2015	4,77
2016	2,44
2017	1,86

Очигледно е отстапувањето во 2015 година, па ова година е исклучена од калкулацијата и е добиен нов развоен коефициент. Како резултат на ова користен е фактор од 2,16, наместо првичната калкулација од 2,44.

Развојни коефициенти во четврта година на ликвидација:

КОЕФИЦИЕНТИ	4
2012	1,000
2013	1,019
2014	1,101

Коефициентот од 1.101 во 2014 година се должи на една единствена штета во износ 482.757 денари. Овој фактор е исклучен и е направена повторна калкулација, со што е добиен нов фактор од 1.01, наместо првичниот 1.06.

После овие промени пристапено е на развој на идните години, при што развојните фактори за секоја година се пресметани како тежински пондери на односот на износи помеѓу години.

Во анализата и проекцијата се вклучени сите штети со исклучок на една најголема штета со износ од 1,220,500 денари.

Осигурување на моторни возила (каско) – Триангулацијата е направена со развој на ликвидираните штети, при што во триангулацијата се вклучени сите штети.

Добиените коефициенти се тежински пондери на односот на износи помеѓу години и проекцијата на ликвидираните штети во наредните години е направен со овие коефициенти. Од Ултимате износот одземени се штетите во резерва, за да се добие износ на ИБНР.

Осигурување на имоти – Поради незначителниот ИБНР во минатите години, малото портфолио и фактот што се работи за класа со исклучително кратка опашка, резервиран е ИБНР е на ниво на една просечна штета.

Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила

Класата 10 учествува со преку 90% во вкупните штети, резерви и ран-оф на Друштвото, па поради тоа е од особена важност за нејзиното целокупно правилно работење. Како што покажуват подолните табели во делот на ран-оф анализата, Друштвото константно се соочуваше со недостаток на резерви во ова класа, а тоа е главен фактор за недостатокот на резерви во целина.

Како што покажува ран-оф анализата во 2017 година, кога е зголемен опфатот на штети во триангулација, има значително подобрување на резултатот, но тој сепак е крајно негативен во делот на класа 10. Од таа причина во ова пресметка повторно е зголемен опфатот, односно: на 31.12.2017 пристапот беше во развојот да се вклучуват штетите под праг од 1,200,000 денари, а за останатите поголеми штети беше пресметана додатна резерва како прост процент од резервата под прагот. Во овој период во триангулацијата се опфатени СИТЕ штети, освен најголемите 4 аултајер штети со износ над 3.000.000 денари.

Направена е триангулација на ликвидираниите штети во последните седум години и се анализирани добиените коефициенти на развој и тоа во споредба со заработената премија за секоја година одделно. Со исклучок на првата развојна година, развојните коефициенти од останатите години се прифатени без никаква корекција и истите се користени при проекцијата на ултимате износот.

Коефициентите од првата развојна година покажуват голема неконзистентност, т.е. голема релативна варијација.

Првичната проекција на овие коефициенти, пред било каква корекција, изгледа како подоле:

Коефициенти на развојна година 1, пред корекција

Година	1
2012	3,14
2013	2,36
2014	3,43
2015	2,83
2016	2,14
2017	2,45
2018	-
Пондериран просек	2.66

Односот на ликвидирани штети во нулта година со заработената премија изгледа како погоре:

Ликвидации како процент од заработена премија во годината

Година	0
2012	6,9%
2013	8,8%
2014	6,8%
2015	10,8%
2016	12,7%
2017	11,1%
2018	14,1%

Корекција 1. Од гледна точка на година на настан 2018 година, очигледно е дека е забрзано решавањето на штети. Процентот на исплатени штети во ова година е доста повисок од сите претходни години, па затоа тие не се меродавни сами по себе, без корекција. Односно со апликација на добиениот коефициент би се добил неразумно висок Ултимате коефициент за 6-та година (коефициент од околу 65%, наспроти просек од 45% во останатите години).

Од таа причина пресметан е нов коефициент со следниот принцип: сите коефициенти од првата развојна година се повторно пресметани да пропорционално соодветствуваат на 2018 година, т.е. се добиват коефициентите кои би биле ако во секоја година се исплаќаше 14,1% (како во 2018 година. На пример за година 2017, каде коефициентот е 2,45 а исплатениот процент е 11,1%, новиот коефициент е $2,45 \cdot 11,1\% / 14,1\% = 1,92$. Тоа дава индикатор за тоа колку треба да е реалниот коефициент од 2018 година, кој е проценет да биде 1,90.

Со тоа коефициентот за првата развојна година е променет од 2,66 на 1, 90.

Со аплицирање на овој коефициент, и добиените непроменети коефициенти од останатите години се добива коефициент на штета по година согласно подолната табела:

Година	Проектиран коефициент на штета
2012	41,8%
2013	41,0%
2014	40,6%
2015	49,0%
2016	46,3%
2017	46,4%
2018	46,1%

Инаку како што е погоре наведено во проекцијата се опфатени штетите до 3.000.000 денари, а кои претставуваат над 99% од вкупниот број на штети. Од добиената „ултимате“ проекција се одземени РБНС резервите за соодветните години, за така да се добие ИБНР-от.

Резервите за настанати но непријавени штети (ИБНР) се направени за целата класа 10 заедно, што е во согласност со правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви. Крајниот ИБНР е поделен помеѓу подкласите 1001 (ЗАО) и 1002 (Зелен Картон) пропорционално на нивното учество во ликвидираниите штети.

Осигурување на Одговорност – Поради минималниот број на штети во минатото, за ова класа на осигурување не е пресметан посебен ИБНР.

Осигурување на туристичка помош – Пресметан е ИБНР во износ на една просечна штета.

6.3.3. Резерви за повторно отворени штети

Резервите за повторно отворени штети друштвото за осигурување ги регистрира како:

а) нови ☒ б) развој на постојните

Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се вклучени во резервите за настанати и пријавени штети, односно во резервите за настанати но непријавени штети.

а) ☒ Да б) Не

6.3.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети и резервите за настанати но непријавени штети.

- а) ☒ Да б) ☐ Не

Во делот на директните трошоци за обработка на штети, не сите трошоци кои се сметат како директни трошоци за штети се интегрален дел од резервите за индивидуални штети. Односно очекуваните трошоци за штети кои можат точно да се алоцират на одредени штети се додават на резервациите (и потоа на ликвидираните и исплатените суми при процесот на ликвидација и исплата на штета) на тие штети и се нивен интегрален дел, согласно правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви. Меѓутоа за одредени видови на трошоци за обработка на штети (на пр. за адвокатски, лекарски и други услуги регулирани со договори со паушални месечни износи) не е возможно да се направи точна распределба по одредени штети, па затоа тие не се интегрален дел од резервите за индивидуални штети, туку за нив се пресметува посебна резерва која потоа се дели по класи на осигурување за потребите на статистичките обрасци и други аналитички потреби на Друштвото.

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесува 0,85% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети. Износот на резервата е добиен од анализа на индиректните трошоци и е земен како меродавен бидејќи во проценти изнесува повеќе од пропишаниот минимум од 0,5%.

6.4. Еквилизациона резерва

6.5. Други технички резерви

RUN-OFF АНАЛИЗА

Табела 2

АО

		незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
		износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
		01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
31.12.2011	11	-2.068	-736%	-10.017	-236%	-1.491	-596%	-172.045	-312%	-153.489	-292%	-18.556	-689%	-140		-185.394	-306%
31.12.2012	12	543	19%	-1.772	-22%	315	18%	-121.178	-99%	-117.499	-112%	-3.679	-21%	-140		-121.592	-89%
31.12.2013	13	495	12%	-2.973	-73%	-71	-4%	-103.452	-86%	-94.388	-90%	-9.064	-61%	-140		-106.448	-82%
31.12.2014	14	-1.736	-49%	1.905	31%	812	10%	-88.778	-55%	-83.282	-59%	-5.495	-28%	-19	-16%	-87.861	-49%
31.12.2015	15	-4.406	-146%	321	5%	-3.759	-83%	-73.675	-39%	-60.108	-37%	-13.567	-55%	0		-81.644	-40%
31.12.2016	16	-3.463	-93%	-1.318	-25%	-75	-4%	-89.539	-59%	-85.307	-66%	-4.232	-18%	-172	-268%	-94.182	-58%
31.12.2017	17	-1.167	-30%	753	9%	-633	-16%	-39.483	-20%	-38.926	-23%	-557	-2%	-139	-202%	-40.316	-19%

Износите во табелата се дадени во илјадници денари.

Во анализата на RUN-OFF резултатот вклучени се сите штети.

RUN-OFF резултатите се дадени збирно за настанати и пријавени штети и настанати но сеуште непријавени штети.

Податоците за RUN-OFF-от покажуваат недостаток на резерви во изминатите години, при што е забележлив трендот на континуирано подобрување на резултатите од 2011 до 2015 година. Овој тренд престанува да продолжи за резервите од 2016 година, односно се забележува влошување на ран-оф-от во 2016 година. Ова беше и причина во крајот на 2017 да се сменат претпоставките за пресметка на резервите, посебно во класа 10.

Податоците за 2017 година пак покажуваат подобрување на нивото на резервите, но сепак на недоволно ниво. Забележливо е и влошување на ран-оф-от за ЗАО од претходниот период на известување (30.09.2018), што се должи на дополнително влошено искуство во делот на РБНС, но и на делот „ИБНР на 30.9.2018 за настанати штети пред 31.12.2017 кои сеуште не се пријавени“ што делумно е резултат на покачувањето на резервата ИБНР на 31.12.2018. Овој фактор сеуште учествува со 26% од вкупниот износ на ран-оф-от за ЗАО.

Како што е навестено во претходните периоди на известување, ако ран-оф-от продолжи да биде негативен, тоа би било основа за менување на претпоставките и методологијата за пресметка на резервите за ЗАО на 31.12.2018. Токму ова беше главната причина за промена на овие претпоставки, односно зголемување на опфатот на штети во триангулација, како што е погоре објаснето.

При правењето на run off анализата употребен е следниот пристап:

- а) бруто б) нето

7) Реосигурување и соосигурување

7.1. Реосигурување

Во 2018 година друштвото за осигурување има склучено договори за реосигурување со следните карактеристики:

Табела 5-2018

Ред. бр.	Година	Ризици кои се опфатени	Класи на осигурување на коишто се однесува	Вид на договор (факултативен или трити)	Тип на договор (W X/L, CAT X/L, QS, Surplus, Stop Loss...)	Премија предадена во реосигурување	Провизија примена од реосигурителот
1.	2018	Зелена карта	10	трети	W X/L	6.525.888	
2.	2018	АО (дома)	10	трети	W X/L	2.084.116	
3.	2018	Имоти и Каско	03, 08, 09	трети	W X/L	4.305.004	
4.	2018	Имоти – Посеви и Плодови	08, 09	трети	QS	70% од БПП	

1. Реосигурувачи: Aspen Re, Swiss Re, SCOR Global, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Liberty Specialty Markets, GIC Re. Ретенција: EUR 300.000. Ниво 1: EUR 700.000 xs 300.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.
2. Реосигурувачи: VIG Re, SCOR Global, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, Sava Re, GIC RE. Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000, Ниво 2: 1.300.000 xs 250.000.
3. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 200.000 за Имоти, EUR 20.000 за Каско. Лимит (Risk): EUR 9.800.000 xs 200.000 за Имоти, EUR 180.000 xs 20.000 за Каско

4. Реосигурувач: Partner Re. Самопридржај: 30% од БПП за Посеви и Плодови.

Во 2017 година друштвото за осигурување има склучено договори за реосигурување со следните карактеристики:

Табела 5-2017

Ред. бр.	Година	Ризици кои се опфатени	Класи на осигурување на коишто се однесува	Вид на договор (факултативен или трити)	Тип на договор (W X/L, CAT X/L, QS, Surplus, Stop Loss...)	Премија предадена во реосигурување	Провизија примена од реосигурителот
1.	2017	Зелена карта	10	трети	W X/L	5.544.840	
2.	2017	АО (дома)	10	трети	W X/L	2.023.352	
3.	2017	Имоти и Каско	03, 08, 09	трети	W X/L	3.364.052	

5. Реосигурувачи: Aspen Re, Swiss RE, SCOR Global, Partner Re, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Liberty Specialty Markets. Ретенција: EUR 300.000. Ниво 1: EUR 700.000 xs 300.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.

6. Реосигурувачи: VIG Re, SCOR Global, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, Sava Re, Swiss Re, Chaucer Syndicate 1084, Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000, Ниво 2: 1.300.000 xs 250.000.

Реосигурувачи: Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000.

7. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 200.000 за Имоти, EUR 20.000 за Каско. Лимит (Risk): EUR 9.800.000 xs 200.000 за Имоти, EUR 180.000 xs 20.000 за Каско

Во 2016 година друштвото за осигурување има склучено договори за реосигурување со следните карактеристики:

Табела 5-2016

Ред.	Година	Ризици кои се опфатени	Класи на осигурување	Вид на договор	Тип на договор (W	Премија предадена во	Провизија примена од
------	--------	------------------------	----------------------	----------------	-------------------	----------------------	----------------------

бр.			на коишто се однесува	(факултативен или трити)	X/L, CAT X/L, QS, Surplus, Stop Loss...)	реосигурување	реосигурителот
1.	2016	Зелена карта	10	трети	W X/L	5.276.700	
2.	2016	АО (дома)	10	трети	W X/L	1.807.608	
3.	2016	Имоти (Risk and Cat XL)	07, 08 & 09	трети	W X/L	3.293.448	
4.	2015	Каско	03	трети	W X/L	630.375	

8. Реосигурувачи: Swiss RE, Aspen Re, SCOR Global, Partner Re, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Liberty Specialty Markets. Ретенција: EUR 300.000. Ниво 1: EUR 700.000 xs 300.000; Ниво 2: EUR 4.000.000 xs 1.000.000; Ниво 3: Unlimited xs 5.000.000.

9. Реосигурувачи: SCOR Global, Swiss Re, Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re, Chaucer Syndicate 1084, Sava Re, Ниво 1: EUR 1.300.000 xs 250.000.

Реосигурувачи: Trust Re Bahrain – Cyprus Branch, VIG Re Ниво 1: EUR 50.000 xs 200.000.

10. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 200.000. Лимит (Risk): EUR 14.800.000 xs 200.000.

11. Реосигурувач: Hannover Re. Ретенција: EUR 20.000. Лимит: EUR 100.000 xs 20.000, за секоја штета и сèвкупно за едно возило.

Табела 6

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	01	45.63%	45.63%
каска моторни возила	03	56.11%	54.08%
карго	07	0%	0%
имоти пожар	08	77.37%	59.81%
Имоти останато	09	157.63%	134.00%
Имоти вкупно	8+ 9	123.09%	117.17%
АО	10	67.49%	64.21%
Општа одговорност	13	35.98%	35.98%
Туристичка помош	18	4.59%	4.59%
Тотал		74.56%	67.68%

7.2. Соосигурување

Друштвото за осигурување нема склучено договори за соосигурување.

8) Потребно ниво на маргина на солвентност и гарантен фонд

Пресметката на потребното ниво на маргината на солвентност, гарантниот фонд и капиталот е направена согласно Законот, Правилникот за пресметка на потребното ниво на маргина на солвентност и Правилникот за видовите и описот на ставките што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот.

а) ☒ Да б) ☐ Не

Потребното ниво на маргината на солвентност на 31.12.2018 изнесува 58.055.297 денари, а висината на капиталот на друштвото на 31.12.2018 изнесува 45.247.031 денари. Со тоа друштвото не го исполнува условот од член 75 став 1 од Законот за Супервизија на осигурување, односно капиталот на Друштвото е помал од потребното ниво на маргина на солвентност. Дефицитот на капиталот во однос на маргината на солвентност изнесува 12.808.266 денари.

Со висина на капиталот од 45.247.031 денари Друштвото не го исполнува условот од член 77 од Законот за Супервизија на Осигурување, и тоа има недостаток на капитал во однос на Гарантниот Фонд. Недостатокот изнесува 139.517.569 денари.

Заклучно со 31.12.2018 Друштвото нема доволно средства за покривање на техничките резерви. Односно вкупниот износ на техничките резерви изнесува 402.066.992 денари, а Друштвото има вложени дозволени средства во висина 285.083.362 денари, што значи дека има недостаток на средства за покривање на техничките резерви од 116.983.630 денари и не е усогласено со член 86 од Законот за Супервизија на Осигурување.

Датум: 15.02.2019

Потпис: